

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 183 (XXVII) — Nr. 762

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 13 octombrie 2015

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECRETE		
753.	— Decret pentru supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul la 11 mai 2011	2
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
763.	— Hotărâre pentru aprobarea Planului de management și a Regulamentului Rezervației Biosferei „Delta Dunării”	2
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
589/1.154.	— Ordin al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice pentru modificarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și locuinței, al ministrului finanțelor publice și al viceprim-ministrului, ministrul administrației și internelor, nr. 163/540/23/2009	3–12
1.420.	— Ordin al ministrului afacerilor externe privind modificarea anexei la Ordinul ministrului afacerilor externe nr. 882/2012 pentru aprobarea Normelor interne de implementare privind acordarea finanțării asistenței pentru dezvoltare	13–37
5.113.	— Ordin al ministrului educației și cercetării științifice privind aprobarea programei școlare pentru disciplina Limba turcă — limba modernă 2, clasele a V-a — a VIII-a	38–48

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****pentru supunerea spre ratificare Parlamentului
a Convenției Consiliului Europei privind prevenirea
și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței
domestice, adoptată la Istanbul la 11 mai 2011**

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (1) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 19 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, la propunerea Guvernului, potrivit Hotărârii nr. E 158 din 23 septembrie 2015,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se supune spre ratificare Parlamentului Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul la 11 mai 2011, și se dispune publicarea prezentului decret în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

București, 9 octombrie 2015.
Nr. 753.

H O T Ă R Ă R I A L E G U V E R N U L U I R O M Ă N I E I**GUVERNUL ROMÂNIEI****H O T Ă R Ă R E****pentru aprobarea Planului de management și a Regulamentului Rezervației Biosferei
„Delta Dunării”**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 4³ din Legea nr. 82/1993 privind constituirea Rezervației Biosferei „Delta Dunării”, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Planul de management și Regulamentul Rezervației Biosferei „Delta Dunării”, prevăzute în anexa*) care face parte integrantă din prezenta hotărâre, elaborate de Administrația Rezervației Biosferei „Delta Dunării” cu sprijinul Consiliului științific și al Consiliului consultativ de administrare.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor interne,
Gabriel Oprea

p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Mihail Făcă,
secretar de stat

Ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,
Sevil Shhaideh

Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici

Ministrul transporturilor,
Iulian-Ghiocel Matache

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Daniel Constantin

București, 16 septembrie 2015.
Nr. 763.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 762 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
Nr. 589 din 31 august 2015

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
Nr. 1.154 din 22 septembrie 2015

ORDIN

pentru modificarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și locuinței, al ministrului finanțelor publice și al viceprim-ministrului, ministrul administrației și internelor, nr. 163/540/23/2009

În temeiul art. 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare, al art. 12 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 1/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul dezvoltării regionale și administrației publice și ministrul finanțelor publice emit următorul ordin:

Art. I. — Normele metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și locuinței, al ministrului finanțelor publice și al viceprim-ministrului, ministrul administrației și internelor, nr. 163/540/23/2009, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194 din 27 martie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) identificarea blocurilor de locuințe construite după proiecte elaborate până în anul 1990 în cadrul unității administrativ-teritoriale, respectiv al sectoarelor municipiului București;”

2. La articolul 11, alineatele (1) și (15) vor avea următorul cuprins:

„Art. 11. — (1) Indicatorii tehnico-economici din documentația de avizare întocmită pentru fiecare obiectiv de investiții se aprobă de consiliul local, condiționat de însușirea acestora de către coordonatorul local și primirea acordului scris al asociației de proprietari cu privire la nivelul maximal al cheltuielilor corespunzătoare cotei de finanțare ce revine asociației.

.....
(15) Netransmiterea acordului scris în termen conduce la întreruperea procedurii de aprobare prevăzute la art. 11 alin. (22) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare, și, respectiv, la rezilierea contractului de mandat încheiat cu asociația de proprietari.”

3. Articolul 15 va avea următorul cuprins:

„Art. 15. — (1) Contractarea executării lucrărilor de intervenție se realizează cu respectarea prevederilor legale în vigoare privind achizițiile publice.

(2) Pe durata executării lucrărilor de intervenție, în situații excepționale, temeinic motivate, și în limita indicatorilor tehnico-economici aprobați, coordonatorul local, în calitate de autoritate contractantă, poate încheia, în condițiile legii, în baza hotărârii consiliului local, condiționat de existența și încadrarea în fondurile aprobate cu această destinație în bugetul local, acte adiționale la contractul de execuție, cu acordul prealabil scris al asociației de proprietari, dacă valoarea adiționată cumulată

majorază cu până la 10% prețul contractului inițial și numai dacă prin această măsură se asigură finalizarea lucrărilor de investiție în termenul aprobat.

(3) În aplicarea prevederilor alin. (2), actele adiționale se întocmesc, obligatoriu, în baza referatelor de necesitate și oportunitate privind încheierea actelor adiționale elaborate de către coordonatorul local, în calitate de autoritate contractantă, împreună cu proiectantul, expertul tehnic, auditorul energetic pentru clădiri și executantul lucrărilor, însușite de către asociația de proprietari și însoțite de documente justificative, respectiv procese-verbale de constatare/control, note tehnice de inspecție, dispoziții de șantier, note de comandă pentru lucrări suplimentare/adiționale, note de renunțare și altele asemenea, după caz, precum și de graficul de execuție cu eșalonarea corespunzătoare a costurilor, pentru asigurarea finalizării lucrărilor de intervenție în termenul aprobat.”

4. În anexa nr. 2, la al treilea paragraf, prima liniuță va avea următorul cuprins:

„— lucrările de intervenție pentru izolarea termică a blocurilor de locuințe construite după proiecte elaborate până în anul 1990;”

5. În anexa nr. 8, la punctul 4, primul paragraf va avea următorul cuprins:

„4. Lucrările de intervenție la blocul de locuințe prevăzute la art. 4 alin. (2), (3) și (3¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare, care au ca scop scăderea consumului specific pentru încălzire sub 100 kWh/m² și an, în condiții de eficiență economică.”

6. Anexele nr. 7, 9, 9¹ și 10 se modifică și se înlocuiesc cu anexele nr. 1—4, care fac parte integrantă din prezentul ordin.

7. În tot cuprinsul normelor metodologice, sintagmele „program național multianual”, „program local multianual” și, respectiv, „programe multianuale local și național” se înlocuiesc cu sintagmele „program național”, „program local” și, respectiv, „programe local și național”.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,
Sevil Shhaideh

p. Ministrul finanțelor publice,
Daniela Pescaru,
secretar de stat

EXPERTIZA TEHNICĂ

1. Scopul

Analiza structurii de rezistență a blocului de locuințe din punctul de vedere al asigurării cerinței fundamentale „rezistență mecanică și stabilitate” în vederea realizării lucrărilor de intervenție pentru izolarea termică a blocului de locuințe din localitatea, județul/sectorul, str. nr.

Expertiza tehnică se efectuează de către expert tehnic atestat pentru cerința
(numele și prenumele)

fundamentală , posesor al Certificatului de atestare seria nr.
(rezistență mecanică și stabilitate)

2. Metoda de investigare

Structura de rezistență a blocului de locuințe se va evalua calitativ și cantitativ conform prevederilor reglementării tehnice „Cod de proiectare seismică — Partea a III-a — Prevederi pentru evaluarea seismică a clădirilor existente, indicativ P 100-3/2008”, aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și locuinței nr. 704/2009, cu completările ulterioare (Codul P 100-3/2008).

3. Conținutul expertizei tehnice

Raportul de expertiză tehnică se va întocmi conform prevederilor pct. 8.3 din Codul P 100-3/2008 și va conține următoarele:

- a) datele istorice referitoare la perioada construcției și nivelul reglementărilor de proiectare aplicate, dacă este cazul;
- b) datele generale care să descrie condițiile seismice ale amplasamentului și sursele potențiale de hazard;
- c) datele privitoare la sistemul structural și la ansamblul elementelor nestructurale. Se vor face aprecieri globale, calitative, privind capacitatea sistemului structural de a rezista la acțiuni seismice;
- d) descrierea stării construcției la data evaluării. Se vor face referiri la comportarea construcției la eventuale cutremure pe care le-a suportat și identificarea efectelor acestora asupra clădirii. Se vor evidenția, dacă este cazul, degradările produse de alte acțiuni, cum sunt cele produse de acțiunile climatice, tehnologice, tasările diferențiale sau cele rezultate din lipsa de întreținere a clădirii;

e) rezultatele investigațiilor de diferite tipuri pentru determinarea rezistențelor materialelor (a valorilor proiectate, a valorilor realizate și a valorilor efective la data evaluării);

f) stabilirea valorilor rezistențelor cu care se fac verificările, pe baza nivelului de cunoaștere dobândit în urma investigațiilor (prin aplicarea factorilor de încredere, CF);

g) precizarea obiectivelor de performanță selectate în vederea evaluării construcției;

h) alegerea metodologiei (sau a mai multor metodologii) de evaluare și a metodelor de calcul specifice acestora;

i) efectuarea procesului de evaluare, care cuprinde următoarele grupuri de operații:

- verificarea exigențelor de conformare și alcătuire structurală (a se vedea pct. 4.2 din Codul P 100-3/2008) pe baza listelor de condiții date în anexele B, C și D din Codul P 100-3/2008, potrivit materialelor structurale utilizate;
- verificarea condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească elementele nestructurale, instalațiile, echipamentele, utilajele etc.;
- cuantificarea stării de degradare a construcției produsă de acțiuni seismice și neseismice;
- verificarea condițiilor de rezistență structurală;
- verificarea condițiilor de deformabilitate structurală.

Completarea listei de condiții privind alcătuirea de ansamblu și de detaliu și a listei privind starea de integritate a construcției. Calculul structural seismic și verificările de siguranță. Stabilirea indicatorilor R_1 , R_2 și R_3 ;

j) sinteza evaluării și formularea concluziilor. Încadrarea construcției în clasa de risc seismic;

k) propuneri de soluții de intervenție. Fundamentarea lor prin calcul structural suficient de detaliat pentru acest scop, ținând seama de criteriile date în Îndrumătorul de reabilitare seismică a clădirilor existente (anexa F, informativă, a Codului P 100-3/2008).

4. Concluzii și recomandări:

.....
.....

NOTE:

1. În cazul în care expertiza tehnică prevede necesitatea efectuării unor lucrări de consolidare/reparații care condiționează executarea lucrărilor de intervenție, contractorul proiectării lucrărilor de intervenție informează în scris coordonatorul local în vederea dispunerii de către acesta a măsurilor ce se impun.

2. În cazul în care expertul tehnic se pronunță asupra necesității consolidării structurii blocului de locuințe, coordonatorul local dispune, în condițiile legii, măsurile ce se impun pentru reducerea riscului seismic al acestuia, situație în care poate rezilia contractul de servicii de proiectare pentru realizarea izolării termice a blocului de locuințe, cu plata corespunzătoare a expertizei tehnice efectuate, și, implicit, rezilierea contractului de mandat încheiat cu asociația de proprietari.

Data

Întocmit
Expert tehnic atestat,

.....
(numele și prenumele)

L.S.

ANEXA Nr. 2

(Anexa nr. 9 la normele metodologice)

— conținut-cadru —

DOCUMENTAȚIA DE AVIZARE**pentru lucrări de intervenție în vederea creșterii performanței energetice a blocurilor de locuințe****A. Piese scrise****A.1. Date generale:**

1. identificarea blocului de locuințe:
2. localitatea:
3. titularul investiției:
4. beneficiarul lucrărilor de intervenție:
5. contractorul proiectării lucrărilor de intervenție:
6. date tehnice: — anul construirii
- regim de înălțime
- număr de apartamente
- aria utilă totală — mp
- sistem constructiv anvelopă

A.2. Descrierea lucrărilor de intervenție**1. Situația existentă a blocului de locuințe:****1.1. starea tehnică din punctul de vedere al asigurării cerințelor esențiale:**

— rezistență mecanică și stabilitate

— economie de energie și izolare termică

1.2. valoarea de inventar a blocului de locuințe: — mii lei.

2. Concluziile expertizei tehnice și auditului energetic**2.1. expertiza tehnică: a) elaborator — expert tehnic:**

Numele și prenumele

Certificat de atestare: seria nr., domeniul construcții civile, cerința A1

b) concluzii:

2.2. auditul energetic: a) elaborator — auditor energetic:

Numele și prenumele

Certificat de atestare: seria nr., gradul I, specialitatea C/C + I

b) concluzii:

Lucrări de intervenție [prevăzute la art. 4 alin. (2), (3) și (3 ¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare]	Costul estimat al lucrărilor de intervenție (lei)	Economie de energie (kWh/an)	Durata de recuperare a investiției (ani)
.....			
.....			
.....			
TOTAL			

A.3. Datele tehnice ale investiției

1. a) Descrierea lucrărilor de reabilitare termică a anvelopei [lucrări de intervenție prevăzute la art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare]:

— izolarea termică a fațadei — parte vitrată, prin înlocuirea tâmplăriei exterioare existente, inclusiv a celei aferente accesului în blocul de locuințe, cu tâmplărie termoizolantă pentru îmbunătățirea performanței energetice a părții vitrate, tâmplărie dotată cu dispozitive/fante/grile pentru aerisirea controlată a spațiilor ocupate și evitarea apariției condensului pe elementele de anvelopă;

— izolarea termică a fațadei — parte opacă, inclusiv termo-hidroizolarea terasei, respectiv termoizolarea planșeului peste ultimul nivel, în cazul existenței șarpantei, cu sisteme termoizolante;

— închiderea balcoanelor și/sau a logiilor cu tâmplărie termoizolantă, inclusiv izolarea termică a parapetilor, cu respectarea prevederilor art. 1 alin. (5) și art. 3 alin. (3) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare;

— izolarea termică a planșeului peste subsol, în cazul în care prin proiectarea blocului sunt prevăzute apartamente la parter.

b) Descrierea lucrărilor de reabilitare termică a sistemului de încălzire [lucrări de intervenție prevăzute la art. 4 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare]:

— repararea/refacerea instalației de distribuție între punctul de racord și planșeul peste subsol/canal termic, inclusiv izolarea termică a acesteia, în scopul reducerii pierderilor de căldură și masă, precum și montarea robinetelor cu cap termostatic la radiatoare și a robinetelor de presiune diferențială la baza

coloanelor de încălzire în scopul creșterii eficienței sistemului de încălzire prin autoreglarea termohidraulică a rețelei;

— repararea/înlocuirea cazanului și/sau a arzătorului din centrala termică de bloc/scară, în scopul creșterii randamentului și al reducerii emisiilor de CO₂.

c) Descrierea lucrărilor de reabilitare și modernizare a instalației de distribuție a agentului termic — încălzire și apă caldă de consum, parte comună a clădirii tip bloc de locuințe, inclusiv montarea de robinete cu cap termostatic la radiatoare și izolarea conductelor din subsol/canal termic [lucrări de intervenție prevăzute la art. 4 alin. (3¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare].

2. Descrierea lucrărilor conexe justificate din punct de vedere tehnic în expertiza tehnică și, după caz, în auditul energetic [lucrări prevăzute la art. 4 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare]:

— repararea elementelor de construcție ale fațadei care prezintă potențial pericol de desprindere și/sau afectează funcționalitatea blocului de locuințe;

— repararea acoperișului tip terasă/șarpantă, inclusiv repararea sistemului de colectare a apelor meteorice de la nivelul terasei, respectiv a sistemului de colectare și evacuare a apelor meteorice la nivelul învelitoarei tip șarpantă;

— demontarea instalațiilor și a echipamentelor montate aparent pe fațadele/terasa blocului de locuințe, precum și remontarea acestora după efectuarea lucrărilor de intervenție;

— refacerea finisajelor interioare în zonele de intervenție;

— repararea/refacerea canalelor de ventilație din apartamente în scopul menținerii/realizării ventilației naturale a spațiilor ocupate;

— realizarea lucrărilor de rebranșare a blocului de locuințe la sistemul centralizat de producere și furnizare a energiei termice;

— montarea echipamentelor de măsurare individuală a consumurilor de energie atât pentru încălzire, cât și pentru apă caldă de consum;

— repararea trotuarelor de protecție, în scopul eliminării infiltrațiilor la infrastructura blocului de locuințe;

— repararea/înlocuirea instalației de distribuție a apei reci și/sau a colectoarelor de canalizare menajeră și/sau pluvială din subsolul blocului de locuințe până la căminul de branșament/de racord, după caz;

— înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent din spațiile comune cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață.

A.4. Durata de realizare și etapele principale

Graficul de realizare a lucrărilor de intervenție (luni)

A.5. Costurile estimative ale investiției

1. Valoarea totală a investiției

(în prețuri — luna ... anul,

1 euro = lei, cursul Băncii Naționale a României la data de)

Total: mii lei,

din care:

construcții-montaj (C + M) mii lei

(însurarea cheltuielilor estimate înscrise la subcap. 1.3, 4.1 și 5.1.1 din devizul general)

2. Detalierea valorii totale a investiției se realizează pe structura devizului general prevăzută în anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții, astfel:

Cap. 1 — Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului:

1.3. Amenajări pentru protecția mediului și aducerea terenului la starea inițială, după demontarea schelelor mii lei

Total cap. 1: mii lei

Cap. 3 — Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică:

3.2. Taxe pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații mii lei

3.3. Proiectare și inginerie — total: mii lei

din care:

3.3.1. expertiza tehnică mii lei

3.3.2. auditul energetic și elaborarea certificatului de performanță energetică aferent situației existente a blocului de locuințe mii lei

3.3.3. documentația de avizare a lucrărilor de intervenție mii lei

3.3.4. documentația tehnică pentru autorizarea executării lucrărilor de intervenție mii lei

3.3.5. proiectul tehnic mii lei

3.3.6. verificarea tehnică la cerința esențială „rezistență mecanică și stabilitate”, precum și la cerința esențială „securitate la incendiu” a documentației tehnice și a proiectului tehnic mii lei

3.3.7. detaliile de execuție mii lei

3.4. Organizarea procedurilor de achiziție — total:	mii lei
din care:		
3.4.1. pentru proiectarea lucrărilor de intervenție	mii lei
3.4.2. pentru executarea lucrărilor de intervenție	mii lei
3.6. Asistența tehnică — total:	mii lei
din care:		
3.6.1. asistența tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor și elaborarea certificatului de performanță energetică a blocului de locuințe izolat termic	mii lei
3.6.2. plata dirigintelui de șantier	mii lei
Total cap. 3:	mii lei
Cap. 4 — Cheltuieli pentru investiția de bază:		
4.1. Construcții și instalații	mii lei
Total cap. 4:	mii lei
Cap. 5 — Alte cheltuieli:		
5.1. Organizare de șantier		
5.1.1. lucrări de construcții	mii lei
5.3. Cheltuieli diverse și neprevăzute		
(10% din cheltuielile înscrise la cap./subcap. 1.3, 3 și 4 ale devizului general)	mii lei
Total cap. 5:	mii lei
A.6. Principali indicatori tehnico-economici ai investiției		
1. Indicatori valorici		
1.1. valoarea totală a lucrărilor de intervenție, inclusiv TVA — total,	mii lei
din care:		
construcții-montaj (C + M)	mii lei
(însurarea cheltuielilor estimate înscrise la subcap. 1.3, 4.1 și 5.1.1 din devizul general)	mii lei
1.2. investiția specifică	mii lei/
(construcții-montaj/aria utilă a blocului)		mp (a.u.)
2. Indicatori fizici		
2.1. durata de execuție a lucrărilor de intervenție	luni
2.2. durata perioadei de garanție a lucrărilor de intervenție (ani de la data recepției la terminarea lucrărilor)		3 ani
2.3. durata de recuperare a investiției, în condiții de eficiență economică	ani
2.4. consumul anual specific de energie pentru încălzire corespunzător blocului izolat termic	kwh/mp (a.u.) și an
2.5. economia anuală de energie:	kwh/an
în tone echivalent petrol	tep
2.6. reducerea anuală a emisiilor de gaze cu efect de seră echivalent CO ₂	...	kg CO ₂ /an
3. Eșalonarea investiției — total INV/C+M în mii lei		
A.7. Sursele de finanțare pentru executarea lucrărilor de intervenție		
Defalcarea valorii de construcții-montaj (C+M) pe surse de finanțare:		
1. buget de stat: 50% din C+M	mii lei
2. buget local: 30% din C+M	mii lei
3. fondul de reparații al asociației de proprietari: 20% din C+M	mii lei
A.8. Avize și acorduri		
1. Certificatul de urbanism		
2. Acordul deținătorilor de utilități pentru realizarea lucrărilor de intervenție:		
— gaz metan;		
— energie electrică;		
— telecomunicații.		
B. Piесе desenate		
1. Plan general de amplasare a blocului de locuințe în localitate — scările 1:2000 — 1:500		
2. Planșe cu planuri, secțiuni și elevații, pe specialități necesare executării lucrărilor de intervenție — situație existentă și situație propusă — scara recomandată 1:100.		

Contractorul proiectării lucrărilor de intervenție,

.....

L.S.

Expert tehnic atestat,

.....

L.S.

Auditor energetic pentru clădiri,

.....

L.S.

Data

O P I S U L**documentelor anexate la documentația de avizare pentru lucrări de intervenție**

1. [] Devizul general al investiției
2. [] Graficul de realizare a lucrărilor de intervenție
3. [] Certificatul de urbanism
4. [] Aviz energie electrică
5. [] Aviz gaz metan
6. [] Aviz telecomunicații
7. [] Raportul de expertiză tehnică
8. [] Raportul de audit energetic
9. [] Certificatul de performanță energetică
10. [] Planșe

ANEXA Nr. 3
(Anexa nr. 9¹ la normele metodologice)
— conținut-cadru —

PROIECTANT

Nr. /

S I N T E Z A**documentației de avizare pentru lucrări de intervenție privind creșterea performanței energetice****1. Date generale**

* Denumirea obiectivului de investiție: bloc de locuințe

.....
(județul, localitatea, adresa)

* Faza de proiectare: Documentație de avizare pentru lucrări de intervenție privind creșterea performanței energetice

* Beneficiar: Asociația de proprietari

* Coordonator local:

* Expert tehnic atestat:

.....
(numele, prenumele, profesia, nr. legitimație, domeniul construcției civile, cerința A1)

* Auditor energetic pentru clădiri atestat:

.....
(numele, prenumele, profesia, Certificat de atestare: seria, nr. , gradul I, specialitatea C/C + I)

* Proiectant:

.....
(denumirea, sediul)

Șef de proiect:

.....
(numele, prenumele)

* Valoarea totală a investiției (cu TVA inclus) mii lei, din care C+M: mii lei

* Sursele de finanțare pentru executarea lucrărilor de intervenție

Defalcarea valorii de construcții-montaj (C+M) pe surse de finanțare:

1. buget de stat: 50% din C+M mii lei

2. buget local: 30% din C+M mii lei

3. fondul de reparații al asociației de proprietari: 20% din C+M mii lei

2. Date tehnice:

— anul construirii

— regim de înălțime

— număr de apartamente

— aria utilă totală — m²

— sistem constructiv anvelopă

3. Descrierea lucrărilor de intervenție

Concluziile expertizei tehnice și auditului energetic

a) expertiza tehnică:

.....

.....

b) auditul energetic:

.....

Datele tehnice ale investiției

A. 1. Descrierea lucrărilor de reabilitare termică a anvelopei [lucrări de intervenție prevăzute la art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare]:

— izolarea termică a fațadei — parte vitrată, prin înlocuirea tâmplăriei exterioare existente, inclusiv a celei aferente accesului în blocul de locuințe, cu tâmplărie termoizolantă pentru îmbunătățirea performanței energetice a părții vitrate, tâmplărie dotată cu dispozitive/fante/grile pentru aerisirea controlată a spațiilor ocupate și evitarea apariției condensului pe elementele de anvelopă;

— izolarea termică a fațadei — parte opacă, inclusiv termo-hidroizolarea terasei, respectiv termoizolarea planșeului peste ultimul nivel în cazul existenței șarpantei, cu sisteme termoizolante;

— închiderea balcoanelor și/sau a logiilor cu tâmplărie termoizolantă, inclusiv izolarea termică a parapetilor, cu respectarea prevederilor art. 1 alin. (5) și art. 3 alin. (3) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare;

— izolarea termică a planșeului peste subsol, în cazul în care prin proiectarea blocului sunt prevăzute apartamente la parter.

2. Descrierea lucrărilor de reabilitare termică a sistemului de încălzire [lucrări de intervenție prevăzute la art. 4 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare]:

— repararea/refacerea instalației de distribuție între punctul de racord și planșeul peste subsol/canal termic, inclusiv izolarea termică a acesteia, în scopul reducerii pierderilor de căldură și masă, precum și montarea robinetelor cu cap termostatic la radiatoare și a robinetelor de presiune diferențială la baza coloanelor de încălzire în scopul creșterii eficienței sistemului de încălzire prin autoreglarea termohidraulică a rețelei;

— repararea/înlocuirea cazanului și/sau arzătorului din centrala termică de bloc/scară, în scopul creșterii randamentului și al reducerii emisiilor de CO₂.

3. Descrierea lucrărilor de reabilitare și modernizare a instalației de distribuție a agentului termic — încălzire și apă caldă de consum, parte comună a clădirii tip bloc de locuințe, inclusiv montarea de robinete cu cap termostatic la radiatoare și izolarea conductelor din subsol/canal termic [lucrări de intervenție prevăzute la art. 4 alin. (3¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare].

B. Descrierea lucrărilor conexe justificate din punct de vedere tehnic în expertiza tehnică și, după caz, în auditul energetic [lucrări prevăzute la art. 4 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare]:

— repararea elementelor de construcție ale fațadei care prezintă potențial pericol de desprindere și/sau afectează funcționalitatea blocului de locuințe;

— repararea acoperișului tip terasă/șarpantă, inclusiv repararea sistemului de colectare a apelor meteorice de la nivelul terasei, respectiv a sistemului de colectare și evacuare a apelor meteorice la nivelul învelitoarei tip șarpantă;

— demontarea instalațiilor și a echipamentelor montate aparent pe fațadele/terasa blocului de locuințe, precum și remontarea acestora după efectuarea lucrărilor de intervenție;

— refacerea finisajelor interioare în zonele de intervenție;

— repararea/refacerea canalelor de ventilație din apartamente în scopul menținerii/realizării ventilației naturale a spațiilor ocupate;

— realizarea lucrărilor de rebranșare a blocului de locuințe la sistemul centralizat de producere și furnizare a energiei termice;

— montarea echipamentelor de măsurare individuală a consumurilor de energie atât pentru încălzire, cât și pentru apă caldă de consum;

— repararea trotuarelor de protecție, în scopul eliminării infiltrațiilor la infrastructura blocului de locuințe;

— repararea/înlocuirea instalației de distribuție a apei reci și/sau a colectoarelor de canalizare menajeră și/sau pluvială din subsolul blocului de locuințe până la căminul de branșament/de racord, după caz;

— înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent din spațiile comune cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață.

Lucrări de intervenție prevăzute la art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare	U.M.	Cantitatea	Costul estimat al lucrărilor de intervenție (lei)
A. 1. Lucrări de reabilitare termică a anvelopei [lucrări de intervenție prevăzute la art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare]:			
— izolarea termică a fațadei — parte vitrată, prin înlocuirea tâmplăriei exterioare existente, inclusiv a celei aferente accesului în blocul de locuințe, cu tâmplărie termoizolantă pentru îmbunătățirea performanței energetice a părții vitrate, tâmplărie dotată cu dispozitive/fante/grile pentru aerisirea controlată a spațiilor ocupate și evitarea apariției condensului pe elementele de anvelopă			
— izolarea termică a fațadei — parte opacă, inclusiv termo-hidroizolarea terasei, respectiv termoizolarea planșeului peste ultimul nivel în cazul existenței șarpantei, cu sisteme termoizolante			
— închiderea balcoanelor și/sau a logiilor cu tâmplărie termoizolantă, inclusiv izolarea termică a parapetilor, cu respectarea prevederilor art. 1 alin. (5) și art. 3 alin. (3) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare			
— izolarea termică a planșeului peste subsol, în cazul în care prin proiectarea blocului sunt prevăzute apartamente la parter			

Lucrări de intervenție prevăzute la art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare	U.M.	Cantitatea	Costul estimat al lucrărilor de intervenție (lei)
2. Lucrări de reabilitare termică a sistemului de încălzire [lucrări de intervenție prevăzute la art. 4 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare]:			
— repararea/refacerea instalației de distribuție între punctul de racord și planșeul peste subsol/canal termic, inclusiv izolarea termică a acesteia, în scopul reducerii pierderilor de căldură și masă, precum și montarea robinetelor cu cap termostatic la radiatoare și a robinetelor de presiune diferențială la baza coloanelor de încălzire în scopul creșterii eficienței sistemului de încălzire prin autoreglarea termohidraulică a rețelei			
— repararea/înlocuirea cazanului și/sau arzătorului din centrala termică de bloc/scară, în scopul creșterii randamentului și al reducerii emisiilor de CO ₂			
3. Lucrări de reabilitare și modernizare a instalației de distribuție a agentului termic — încălzire și apă caldă de consum, parte comună a clădirii tip bloc de locuințe , inclusiv montarea de robinete cu cap termostatic la radiatoare și izolarea conductelor din subsol/canal termic [lucrări de intervenție prevăzute la art. 4 alin. (3 ¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare]			
B. Lucrări conexe justificate din punct de vedere tehnic în expertiza tehnică și, după caz, în auditul energetic [lucrări prevăzute la art. 4 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare]:			
— repararea elementelor de construcție ale fațadei care prezintă potențial pericol de desprindere și/sau afectează funcționalitatea blocului de locuințe			
— repararea acoperișului tip terasă/șarpantă, inclusiv repararea sistemului de colectare a apelor meteorice de la nivelul terasei, respectiv a sistemului de colectare și evacuare a apelor meteorice la nivelul învelitoarei tip șarpantă			
— demontarea instalațiilor și a echipamentelor montate aparent pe fațadele/terasa blocului de locuințe, precum și remontarea acestora după efectuarea lucrărilor de intervenție			
— refacerea finisajelor interioare în zonele de intervenție			
— repararea/refacerea canalelor de ventilație din apartamente în scopul menținerii/realizării ventilației naturale a spațiilor ocupate			
— realizarea lucrărilor de rebranșare a blocului de locuințe la sistemul centralizat de producere și furnizare a energiei termice			
— montarea echipamentelor de măsurare individuală a consumurilor de energie atât pentru încălzire, cât și pentru apă caldă de consum			
— repararea trotuarelor de protecție, în scopul eliminării infiltrațiilor la infrastructura blocului de locuințe			
— repararea/înlocuirea instalației de distribuție a apei reci și/sau a colectoarelor de canalizare menajeră și/sau pluvială din subsolul blocului de locuințe până la căminul de branșament/de racord, după caz			
— înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent din spațiile comune cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață			

4. Principalii indicatori tehnico-economici ai investiției**Indicatori valorici:**

1. valoarea totală a lucrărilor de intervenție, inclusiv TVA — total,..... mii lei, din care:

— construcții-montaj (C + M)..... (însurarea cheltuielilor estimate înscrise la subcap. 1.3, 4.1 și 5.1.1 din devizul general întocmit conform pct. A.5 subpct. 2 din anexa nr. 9 la normele metodologice aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și locuinței, al ministrului finanțelor publice și al viceprim-ministrului, ministrul administrației și internelor, nr. 163/540/23/2009, cu modificările și completările ulterioare) mii lei;

2. investiția specifică (construcții-montaj/aria utilă a blocului)..... mii lei/m² (a.u.).

Indicatori fizici:

1. durata de execuție a lucrărilor de intervenție..... luni;

2. durata perioadei de garanție a lucrărilor de intervenție (ani de la data recepției la terminarea lucrărilor) 3 ani;

3. durata de recuperare a investiției, în condiții de eficiență economică..... ani;

4. consumul anual specific de energie pentru încălzire corespunzător blocului izolat termic..... kwh/m² (a.u.) și an;

5. economia anuală de energie:..... kwh/an în tone echivalent petrol..... tep;

6. reducerea anuală a emisiilor de gaze cu efect de seră echivalent CO₂ kg CO₂/an.

Eșalonarea investiției — total INV/C + M în mii lei

5. Anexe:

Avize și acorduri

* Certificatul de urbanism, în copie

* Certificatul de performanță energetică, în copie

Piese desenate

* Plan, secțiune reprezentativă și fațadă, situație propusă — scara recomandată 1:100.

Întocmit
Proiectant,

.....

(denumire)

L.S.

Expert tehnic,

.....

L.S.

Auditor energetic pentru clădiri,

.....

L.S.

Însușit

Coordonatorul local

Primar,

.....

L.S.

Asociația de proprietari

Președinte,

.....

L.S.

Data:.....

NOTE:

1. Cap. 1—4 din sinteză se elaborează în baza rapoartelor de expertiză tehnică și audit energetic, precum și a documentației de avizare, întocmite și însușite conform prevederilor Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și locuinței, al ministrului finanțelor publice și al viceprim-ministrului, ministrul administrației și internelor, nr. 163/540/23/2009, cu modificările și completările ulterioare.

2. Documentele anexate sintezei, menționate la cap. 5, sunt anexe la documentația de avizare, elaborată pentru fiecare obiectiv de investiție.

3. Sinteza, elaborată și semnată de proiectant, semnată de expertul tehnic și auditorul energetic pentru clădiri, avizată de coordonatorul local și asociația de proprietari, însoțită obligatoriu de copia contractului de mandat încheiat de coordonatorul local cu asociația de proprietari, se transmite la Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

— model —

Județul

Municipiul/Orașul/Comuna/Sectorul al municipiului București

Către

Asociația de proprietari

localitatea, județul/sectorul,

str. nr., bl., codul poștal

NOTIFICARE

În aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare, prin prezenta vă notificăm:

Consiliul Local al (municipiului, orașului, comunei, sectorului ... al municipiului București) a aprobat prin hotărâre indicatorii tehnico-economici aferenți obiectivului de intervenții din str. nr., bl., corespunzători lucrărilor de intervenție ce urmează a fi executate pentru creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe.

Indicatorii tehnico-economici aprobați cuprind:

1. indicatori valorici:

— valoarea totală a investiției: mii lei, din care construcții-montaj (C+M): mii lei, din care:

— cota-parte ce revine asociației de proprietari, din fondul de reparații: ... mii lei, conform art. 13 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare;

2. indicatori fizici:

— durata de execuție a lucrărilor de intervenție: luni;

— economia de energie anuală: kWh/an;

3. datele tehnice ale investiției:

— descrierea lucrărilor de reabilitare termică a anvelopei [lucrări de intervenție finanțabile în condițiile și cu respectarea prevederilor art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare];

— descrierea lucrărilor de reabilitare termică a sistemului de încălzire [lucrări de intervenție finanțabile în condițiile și cu respectarea prevederilor art. 4 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare];

— descrierea lucrărilor de reabilitare și modernizare a instalației de distribuție a agentului termic — încălzire și apă caldă de consum, parte comună a clădirii tip bloc de locuințe [lucrări de intervenție finanțabile în condițiile și cu respectarea prevederilor art. 4 alin. (3¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare];

— descrierea lucrărilor conexe justificate din punct de vedere tehnic în expertiza tehnică și, după caz, în auditul energetic [lucrări finanțabile în condițiile și cu respectarea prevederilor art. 4 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 158/2011, cu modificările și completările ulterioare].

Anexat la prezenta notificare vă transmitem proiectul actului adițional la Contractul de mandat nr. din, în care este prevăzută schema de finanțare, în vederea semnării și transmiterii lui în maximum 30 de zile de la primirea prezentei.

Vă rugăm să afișați aceste documente la avizierul asociației de proprietari și să convocați, cu respectarea prevederilor legale, adunarea generală a proprietarilor pentru a hotărî și a semna actul adițional la contractul de mandat de către președintele asociației de proprietari.

Primar (coordonator local),

.....

(numele și semnătura)

L.S.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

ORDIN**privind modificarea anexei la Ordinul ministrului afacerilor externe nr. 882/2012 pentru aprobarea Normelor interne de implementare privind acordarea finanțării asistenței pentru dezvoltare**

În conformitate cu art. 4 și 20 din Hotărârea Guvernului nr. 1.052/2011 privind reglementarea acțiunilor specifice aferente finanțării asistenței din cadrul politicii naționale de cooperare internațională pentru dezvoltare,

în temeiul prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 8/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul afacerilor externe emite prezentul ordin.

Art. 1. — Anexa la Ordinul ministrului afacerilor externe nr. 882/2012 pentru aprobarea Normelor interne de implementare privind acordarea finanțării asistenței pentru dezvoltare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 541 din 2 august 2012, se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Unitatea Asistență pentru Dezvoltare și direcțiile responsabile vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3 — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul afacerilor externe,
Bogdan Lucian Aurescu

București, 25 august 2015.
Nr. 1.420.

ANEXĂ
(Anexa la Ordinul nr. 882/2012)

**NORMELE INTERNE DE IMPLEMENTARE
privind acordarea finanțării asistenței pentru dezvoltare****CAPITOLUL I
Dispoziții generale****SECȚIUNEA 1****Scopul**

Art. 1. — Prezentele norme interne de implementare privind acordarea finanțării asistenței pentru dezvoltare, denumite în continuare *norme*, au ca scop stabilirea principiilor, cadrului general și a procedurii pentru acordarea finanțării asistenței pentru dezvoltare din bugetul Ministerului Afacerilor Externe (MAE).

Art. 2. — Unitatea Asistență pentru Dezvoltare, precum și celelalte structuri competente și misiunile diplomatice ale României în străinătate sunt autoritățile responsabile cu programarea în cadrul MAE.

SECȚIUNEA a 2-a**Definiții**

Art. 3. — În sensul prezentelor norme, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *Unitatea Asistență pentru Dezvoltare (UAsD)* — structură din cadrul MAE principal responsabilă pentru coordonarea și implementarea politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare;

b) *asistența pentru dezvoltare (AOD)* — suma resurselor alocate de către România statelor partenere, în conformitate cu criteriile de clasificare a asistenței oficiale pentru dezvoltare

elaborate de către Comitetul Asistență pentru Dezvoltare din cadrul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (denumită în continuare OCDE);

c) *documente contractuale* — acorduri, memorandumuri de înțelegere, schimburi de scrisori, contracte sau orice alte documente în baza cărora se realizează transferuri de fonduri din bugetul de asistență pentru dezvoltare al MAE; documentele contractuale au caracter de contract de stat și nu intră sub incidența Legii nr. 590/2003 privind tratatele;

d) *contractanți* — donatori, organizații guvernamentale, organizații neguvernamentale, reprezentanții mediului academic sau alte entități publice care pot beneficia de fonduri din bugetul de asistență pentru dezvoltare al MAE pentru implementarea proiectelor/programelor de asistență pentru dezvoltare conform criteriilor și prevederilor Comitetului Asistență pentru Dezvoltare din cadrul OCDE;

e) *donator* — stat, organizații internaționale, instituții financiare internaționale sau orice alte entități care acordă AOD conform principiilor Comitetului Asistență pentru Dezvoltare din cadrul OCDE;

f) *stat partener* — statul terț în curs de dezvoltare, cu venit mic sau mediu, căruia România îi acordă AOD și care este catalogat la data acordării asistenței drept potențial beneficiar de asistență oficială pentru dezvoltare de către Comitetul Asistență pentru Dezvoltare din cadrul OCDE;

g) *activități și cheltuieli eligibile* — activități și cheltuieli care pot fi luate în considerare pentru finanțarea AOD;

h) *solicitant* — orice persoană juridică ce îndeplinește criteriile de eligibilitate pentru a depune propuneri de proiecte/programe;

i) *implementator* — contractantul care a obținut finanțare din bugetul de asistență pentru dezvoltare al MAE și care este obligat să se ocupe de implementarea programului/proiectului pentru care a obținut respectiva finanțare;

j) *parteneri de implementare* — organizații care contribuie alături de implementator la derularea programului/proiectului;

k) *lider de program/proiect* — persoana fizică sau juridică desemnată de către implementator în vederea conceperii, supervizării și coordonării generale a programului/proiectului;

l) *programe de AOD* — setul de activități și proiecte de AOD interconectate urmărind consolidarea unui sector specific de interes al statului partener;

m) *proiecte de AOD* — setul de activități interconectate vizând realizarea unui obiectiv punctual de dezvoltare;

n) *cofinanțarea* — finanțare din partea beneficiarului sau a altei organizații, clar precizată, în vederea realizării unui program/proiect;

o) *asistență pentru educație pentru dezvoltare și activitățile de conștientizare publică în domeniul dezvoltării* — activitățile desfășurate în scopul promovării unei mai bune înțelegeri în rândul populației românești sau al unor categorii specifice ale acesteia a aspectelor ce țin de politica de cooperare internațională pentru dezvoltare;

p) *asistență umanitară* — asistență de urgență acordată statelor în caz de dezastre și conflicte armate prelungite, cu scopul atenuării consecințelor asupra victimelor, inclusiv asistența oferită în procesul de tranziție de la o situație de criză umanitară către procesele de reabilitare sau reconstrucție timpurie;

q) *contribuții neafectate* — asistența multilaterală prin contribuții fără destinație specifică la bugetul general al unor organizații internaționale sau al unor fonduri administrate de acestea (core funding);

r) *finanțarea tematică (prin fonduri verticale)* — asistența multilaterală prin contribuții cu destinație specială, axate pe o temă prioritară pentru politica de dezvoltare a MAE sau la nivel global;

s) *sprijin bugetar direct* — transferul de resurse financiare de la o agenție de finanțare externă către trezoreria națională a unei țări partenere, în urma îndeplinirii de către această țară a condițiilor convenite pentru efectuarea plății. Resursele financiare astfel dobândite fac parte din resursele globale ale țării partenere și, prin urmare, sunt utilizate în conformitate cu sistemul de gestionare a finanțelor publice din această țară;

t) *nota de concept* — formularul standard de prezentare a programului/proiectului;

u) *propuneri de proiect complete* — formularul standard de prezentare a programului/proiectului dezvoltat;

v) *implementare* — utilizarea resurselor convenite în vederea obținerii rezultatelor dorite (rezultate pe termen scurt, rezultate pe termen lung și sustenabilitate) în urma programului/proiectului prin desfășurarea activităților, așa cum au fost definite în propunerea de proiect;

w) *monitorizare* — funcție continuă care folosește colectarea sistematică de date privind anumiți indicatori specifici, în vederea punerii la dispoziția managementului de program/proiect și a principalelor părți interesate de la nivelul unei

intervenții în curs de desfășurare a indicatorilor care arată evoluția și nivelul de îndeplinire a obiectivelor, precum și evoluția în utilizarea fondurilor alocate;

x) *evaluare* — verificare obiectivă a rezultatelor și a impactului proiectului/programului în vederea unei eventuale acțiuni de remediere și/sau a formulării de recomandări/instrucțiuni pentru intervenții similare din viitor;

y) *audit* — activitatea de analiză a veniturilor și cheltuielilor realizate în program/proiect, de verificare a conformității acestora cu activitățile și bugetul stabilite.

SECȚIUNEA a 3-a

Forme de asistență

Art. 4. — MAE acordă AOD, în conformitate cu Strategia națională privind politica de cooperare internațională pentru dezvoltare și cu Strategia multianuală pentru acordarea AOD în plan multilateral, și utilizează următoarele modalități de distribuție a AOD:

a) *asistență bilaterală* — include activitățile de cooperare pentru dezvoltare derulate direct între România și statul partener ori indirect, prin intermediul unor contractanți;

b) *asistență trilaterală* — include AOD acordată de România statului partener prin cofinanțare cu unul sau mai mulți donatori;

c) *asistență multilaterală* — include contribuții neafectate la organizațiile internaționale incluse pe lista Comitetului Asistență pentru Dezvoltare din cadrul OCDE, precum și către fondurile special administrate de acestea;

d) *asistență în domeniile educației pentru dezvoltare și conștientizării publice în domeniul dezvoltării*;

e) *asistență umanitară*.

SECȚIUNEA a 4-a

Modalități de finanțare

Art. 5. — MAE acordă AOD astfel:

a) prin programe și proiecte;

b) prin alte modalități de finanțare (suport bugetar direct, contribuții multilaterale, asistență umanitară, finanțare directă din bugetul MAE).

CAPITOLUL II

Modalitatea de finanțare pe bază de programe și proiecte

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Art. 6. — Procedura pentru acordarea de AOD pe bază de programe și proiecte se aplică în cadrul formelor de asistență bilaterală, trilaterală, multilaterală și acțiuni de educație și conștientizare, după caz.

Art. 7. — Etapele procedurii pentru acordarea de AOD pe bază de programe și proiecte sunt:

a) *alocarea directă*;

b) *solicitarea evaluării și selecția notelor de concept*;

c) *contractarea programelor și proiectelor*;

d) *implementare*;

e) *monitorizare*;

f) *evaluare*;

g) *audit*.

SECȚIUNEA a 2-a

Eligibilitatea solicitanților, implementatorilor și partenerilor de implementare pentru acordarea de AOD pe bază de programe și proiecte

Art. 8. — Sunt eligibile ca solicitanți:

- a) instituții publice centrale din statele partenere beneficiare;
- b) organizații internaționale;
- c) organizații neguvernamentale din România sau alte state;
- d) ministere sau alte autorități publice centrale din România, precum și instituțiile publice de învățământ superior.

Art. 9. — Sunt eligibile ca implementatori:

- a) instituții publice centrale din statele partenere beneficiare;
- b) donatori;
- c) organizații internaționale;
- d) ONG-uri, conform procedurii prevăzute de Legea nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 10. — Sunt eligibile ca parteneri de implementare:

- a) instituții publice centrale din statele partenere beneficiare;
- b) organizații internaționale;
- c) donatori;
- d) organizații neguvernamentale din România sau alte state;
- e) ministere sau alte autorități publice centrale din România, precum și instituțiile publice de învățământ superior.

SECȚIUNEA a 3-a

Activități și cheltuieli eligibile în cadrul notelor conceptuale și al propunerilor de programe și proiecte

Art. 11. — Sunt activități eligibile pentru programele și proiectele de AOD:

- a) programe de asistență tehnică ce pot cuprinde: activități de instruire clasică, respectiv seminare, cursuri de instruire, workshopuri, vizite de studiu etc.;
- b) programe de pregătire profesională, ateliere de lucru, reuniuni de lucru, conferințe, cursuri de instruire, seminare, activități transnaționale, schimburi de experiență etc.;
- c) acțiuni menite să promoveze alinierea statelor partenere la standardele și principiile democratice europene, dezvoltarea instituțională;
- d) acțiuni menite să promoveze încrederea între părți în regiunile afectate de conflict și să contribuie la reconcilierea postconflict;
- e) acțiuni de dezvoltare economică;
- f) elaborarea de documente analitice, programatice și strategice.

Art. 12. — Sunt cheltuieli eligibile pentru programele și proiectele de AOD:

- a) cheltuieli cu programe de pregătire profesională, ateliere de lucru, reuniuni de lucru, conferințe, cursuri de instruire, seminare; cheltuielile referitoare la diurnă, cazare și transport trebuie să corespundă legislației aplicabile sau normelor după care operează organizațiile internaționale, aplicabile fiecărei categorii de personal care participă la activitățile din cadrul programului/proiectului;
- b) investiții pentru dezvoltare economică, achiziții și transporturi incluzând taxele, de mijloace mobile și imobile, reparații de mijloace mobile și imobile, rețehnologizări, lucrări de infrastructură și construcții;
- c) cheltuieli administrative, telefon, fax etc.;
- d) redactare, traduceri, publicații;

- e) cheltuieli cu activități de informare și publicitate;
- f) cheltuieli pentru consultanță și expertiză;
- g) închirieri de terenuri sau clădiri;
- h) analize, studii de fezabilitate;
- i) cheltuielile cu prestările de servicii;
- j) cheltuielile cu drepturile de autor sau alte drepturi de proprietate intelectuală ori industrială.

SECȚIUNEA a 4-a

Etapela acordării de AOD pe bază de programe și proiecte§1. **Alocarea directă**

Art. 13. — UAsD alocă direct finanțare AOD pe bază de programe și proiecte implementatorilor în următoarele situații:

- a) pentru atingerea unor obiective specifice și imediate de AOD ale MAE;
- b) pentru stabilirea unor parteneriate solide și predictibile cu organizații internaționale sau instituții din statele partenere în domeniul AOD.

Art. 14. — Alocarea directă este propusă de UAsD în cadrul planului anual de acțiune.

Art. 15. — Dispozițiile art. 33—46 se aplică în mod corespunzător.

§2. **Solicitarea, evaluarea și selecția notelor conceptuale**

Art. 16. — UAsD transmite o solicitare de note conceptuale, în cadrul programării anuale a AOD:

- a) instituțiilor publice centrale române competente în domeniile relevante AOD ale MAE;
- b) direcțiilor din MAE care gestionează spațiile aferente statelor partenere AOD;
- c) misiunilor diplomatice ale României în statele partenere AOD ale MAE și de pe lângă organizații internaționale.

Art. 17. — Transmiterea solicitării de note conceptuale de către UAsD se va iniția la mijlocul anului precedent celui în care se va face implementarea.

Art. 18. — UAsD poate stabili o cofinanțare minimă din partea implementatorului/partenerului de implementare în cadrul solicitării.

Art. 19. — Solicitarea de note conceptuale este publicată pe site-ul www.aod.ro

Art. 20. — Pentru depunerea notelor conceptuale, solicitanții trebuie să utilizeze, de regulă, formularul standard, prevăzut în anexa nr. 1.

Art. 21. — Solicitanții depun notele conceptuale la UAsD, în limba română sau în limba engleză, după caz, atât în format electronic, cât și pe suport hârtie.

Art. 22. — Termenul de depunere a notelor conceptuale este stabilit în cadrul solicitării de note conceptuale.

Art. 23. — Notele conceptuale nedepuse în termenul stabilit în solicitare nu sunt eligibile.

Art. 24. — Selecția notelor conceptuale se face de către o comisie formată din 1 expert din cadrul UAsD, 1 expert Direcției drepturile omului, protecția minorităților și CE și 1 expert din cadrul Direcției analiză și planificare politică, cu consultarea direcțiilor din MAE care gestionează domeniile și tematica AOD a MAE cu privire la relevanța programului și proiectului.

Art. 25. — Pentru notele conceptuale ale programelor și proiectelor privind educația și conștientizarea AOD, comisia de selecție va fi formată din 1 expert din cadrul UAsD, 1 expert din cadrul Direcției purtător de cuvânt și comunicare și 1 expert din cadrul Direcției diplomație publică, culturală și științifică.

Art. 26. — Din comisia de selecție, când este cazul, fac parte experți externi MAE, la invitația UAsD.

Art. 27. — Comisia de selecție evaluează notele conceptuale primite de UAsD din punctul de vedere al criteriilor de eligibilitate menționate la art. 8—11, 18 și 23.

Art. 28. — (1) După stabilirea notelor conceptuale eligibile, comisia de selecție evaluează fiecare notă conceptuală pe baza grilei de evaluare stabilite în anexa nr. 2.

(2) Fiecare membru al comisiei de selecție va acorda un punctaj, conform rubricilor din grila de evaluare.

(3) Punctajul final pentru fiecare notă conceptuală este media aritmetică a punctajelor date de fiecare membru al comisiei de selecție.

(4) Pentru realizarea unei evaluări cât mai corecte, în această etapă pot fi solicitate anumite clarificări, completări sau informații suplimentare.

Art. 29. — În cazul notelor conceptuale care urmează alte formate decât cel propus de MAE, grila de evaluare poate fi adaptată astfel încât să urmărească criteriile stabilite în formatul MAE: relevanță, eficacitate, eficiență, fezabilitate și durabilitate, performanță.

Art. 30. — (1) După realizarea evaluării, comisia de selecție întocmește un raport în care se vor menționa:

- a) programele și proiectele neeligibile;
- b) punctajul pentru programele și proiectele eligibile;
- c) propunerea de finanțare.

(2) Comisia de selecție stabilește ordinea propunerilor în vederea finanțării în funcție de numărul de puncte obținut.

(3) Raportul conține doar propunerile care au primit un punctaj de minimum 20 de puncte la „Relevanță” și un punctaj total de minimum 60 de puncte.

(4) Pe baza raportului comisiei de selecție și în limita bugetului neutilizat pentru alocare directă, după caz, UAsD inițiază procedura de aprobare a finanțării prin planul anual de acțiune.

Art. 31. — (1) Solicitanții respinși pot depune contestații în termen de 7 zile lucrătoare de la publicarea listei cu proiectele selectate pentru finanțare în anul curent.

(2) Contestația se va formula în scris și va cuprinde:

- datele de identificare a contestatarului;
- titlul notei conceptuale;
- obiectul contestației.

(3) Contestațiile vor fi trimise pe e-mail la adresa: uasd@mae.ro sau depuse la Registratura MAE.

(4) Analiza contestațiilor se realizează de către UAsD în termen de 15 zile lucrătoare de la depunerea lor, iar aplicantul va primi rezultatul contestației pe cale electronică.

Art. 32. — (1) Solicitanții acceptați sunt invitați să își depună propunerea de proiect completă, așa cum este stabilită în anexa nr. 3.

(2) UAsD poate accepta și alte formate standard de propuneri de proiect complete.

Art. 33. — (1) UAsD verifică dacă propunerile de proiecte complete corespund notei conceptuale evaluate.

(2) În cazul în care UAsD apreciază că propunerile de proiect complete nu corespund notei conceptuale cu privire la puncte esențiale, iar implementatorul refuză refacerea propunerii de proiect, renunță la finanțarea acesteia.

(3) Reprezintă puncte esențiale: activitățile propuse și relevanța lor, obiective, rezultate, indicatori.

§3. Contractarea programelor și proiectelor

Art. 34. — După primirea și verificarea propunerilor de proiecte complete, UAsD inițiază procedura de aprobare a

documentelor contractuale în vederea finanțării programelor/proiectelor.

Art. 35. — Documentele contractuale stabilesc termenii și condițiile de acordare a asistenței pentru dezvoltare, a alocațiilor financiare, precum și drepturile și obligațiile părților.

§4. Implementarea programului/proiectului

Art. 36. — Implementatorul este responsabil de buna derulare a programului/proiectului, conform documentelor contractuale.

Art. 37. — Implementatorul poate modifica anumite activități stabilite, cu obligația de a informa în scris UAsD în termen de 5 zile lucrătoare de la modificarea acestora, cu justificare, în următoarele cazuri:

a) când sunt necesare realocări în cadrul unui singur capitol de buget; modificarea trebuie să nu afecteze bugetul total, scopul și obiectivele programului/proiectului;

b) când impactul financiar este limitat la realocări între capitole de buget care însumate implică o modificare mai mică sau egală cu 15% din suma prevăzută inițial la fiecare dintre capitolele respective; modificarea trebuie să nu afecteze bugetul total, scopul și obiectivele programului/proiectului;

c) când modificarea se referă la schimbarea adresei sau schimbarea contului bancar.

Art. 38. — În cazul în care sunt realizate economii din bugetul alocat programului/proiectului, implementatorul, cu acordul UAsD, poate realiza activități suplimentare sau poate prelungi perioada de implementare a programului/proiectului.

§5. Monitorizarea programului/proiectului

Art. 39. — (1) Implementatorul este responsabil de monitorizarea programului/proiectului și de raportarea rezultatelor acestuia către UAsD, după caz, prin intermediul misiunilor diplomatice ale României.

(2) Rapoartele furnizează informații tehnice și financiare despre stadiul programului și proiectului, conform raportului de monitorizare prevăzut în anexa nr. 4.

(3) UAsD acceptă și alte formate de raport de monitorizare.

Art. 40. — UAsD, după caz, solicită o monitorizare suplimentară a programelor și proiectelor în teritoriu prin intermediul misiunilor diplomatice, prin deplasări la fața locului ale reprezentanților UAsD, prin intermediul direcțiilor relevante și prin consultări.

Art. 41. — În funcție de natura și complexitatea programului/proiectului, MAE, prin UAsD, poate solicita implementatorului nominalizarea unui lider de program/proiect, care oferă informații UAsD cu privire la derularea programului/proiectului.

§6. Evaluarea programelor/proiectelor

Art. 42. — (1) MAE, prin UAsD, stabilește programele/proiectele care sunt evaluate, în mod selectiv.

(2) Evaluările pot fi externalizate în cadrul programelor/proiectelor finanțate de MAE și este folosit, de regulă, conținutul standard al raportului de evaluare prevăzut în anexa nr. 5.

Art. 43. — În cazul în care implementatorul realizează propriile evaluări ale programelor/proiectelor, MAE recunoaște această evaluare.

Art. 44. — MAE, prin UAsD, ține cont de recomandările rapoartelor de evaluare cu privire la programarea și desfășurarea programelor/proiectelor ulterioare.

§7. Audit

Art. 45. — Implementatorul este responsabil cu auditul programului/proiectului, conform documentelor contractuale.

Art. 46. — (1) MAE, prin Corpul de audit intern, realizează audituri suplimentare ale programelor și proiectelor finanțate, în mod selectiv.

(2) Acest audit poate interveni în orice moment al implementării programului/proiectului sau în termen de 5 ani de la finalizarea acestuia.

Art. 47. — (1) Implementatorul trebuie să păstreze toate înregistrările/registrele timp de 5 ani de la data finalizării programelor/proiectelor.

(2) Implementatorul are obligația să acorde dreptul de acces la locurile și spațiile unde se implementează sau a fost implementat programul/proiectul, inclusiv acces la sistemele informatice, precum și la documente și fișiere informatice privind derularea programului/proiectului.

CAPITOLUL III

Alte modalități de finanțare AOD

SECȚIUNEA 1

Acordarea asistenței umanitare

Art. 48. — MAE acordă asistență umanitară conform procedurii prevăzute la art. 17—19 din Hotărârea Guvernului nr. 1.052/2011 privind reglementarea acțiunilor specifice aferente finanțării asistenței din cadrul politicii naționale de cooperare internațională pentru dezvoltare.

SECȚIUNEA a 2-a

Asistența multilaterală

Art. 49. — MAE acordă asistență multilaterală în baza Strategiei multianuale pentru acordarea de asistență pentru dezvoltare în plan multilateral.

Art. 50. — Asistența multilaterală se acordă prin contribuții neafectate și finanțarea tematică.

§1. Contribuții neafectate

Art. 51. — UAsD transmite o solicitare de propuneri către direcțiile competente din MAE privind acordarea de contribuții neafectate către organizațiile internaționale.

Art. 52. — (1) UAsD centralizează și evaluează propunerile primite de la direcțiile competente din MAE.

(2) Pentru organizațiile internaționale care au primit anterior astfel de contribuții, direcțiile transmit UAsD și fișa de observație.

(3) UAsD evaluează și selectează contribuțiile propuse spre finanțare pe baza fișei de observație, când este cazul, a oportunității de acordare a contribuției și în limita bugetului alocat.

Art. 53. — Contribuțiile neafectate selectate pot fi finanțate în baza unui memorandum de înțelegere încheiat între MAE și organizația internațională în cauză sau conform procedurilor legale aplicabile organizației internaționale respective, acord, schimb de scrisori etc.

Art. 54. — (1) MAE, prin intermediul misiunilor diplomatice ale României pe lângă organizațiile internaționale, monitorizează contribuțiile, după caz, prin:

a) participarea la misiunile organizațiilor internaționale în teren;

b) participarea la briefingurile organizațiilor internaționale cu statele donatoare;

c) contacte periodice ale misiunilor diplomatice ale României cu responsabilii de programe din cadrul organizațiilor internaționale;

d) alte modalități.

(2) MAE, prin direcțiile competente, în urma informațiilor primite de la misiunile diplomatice de pe lângă organizațiile internaționale finanțate, elaborează o fișă de observație.

(3) Fișa de observație va conține elemente privind activitatea desfășurată de organizația respectivă.

§2. Finanțare tematică

Art. 55. — (1) Finanțarea tematică se poate aloca prin contribuții afectate unei teme și prin programe/proiecte tematice.

(2) MAE, prin UAsD, alocă contribuțiile la fonduri speciale ale organizațiilor internaționale.

(3) Procedura de acordare pentru contribuțiile afectate unei teme este cea care se aplică contribuțiilor neafectate.

Art. 56. — În cazul programelor/proiectelor tematice, finanțarea se acordă conform procedurii aplicabile programelor/proiectelor prevăzute la cap. II.

SECȚIUNEA a 3-a

Acordarea asistenței în domeniile educației pentru dezvoltare și conștientizării publice în domeniul dezvoltării

Art. 57. — Acordarea asistenței în domeniile educației pentru dezvoltare și conștientizării publice în domeniul dezvoltării se realizează de către MAE direct sau prin intermediul unor contractanți, în baza unor documente contractuale încheiate între MAE și contractanți.

Art. 58. — Asistența în domeniile educației pentru dezvoltare și conștientizării publice în domeniul dezvoltării finanțată direct de MAE se realizează conform legislației naționale aplicabile.

Art. 59. — Asistența în domeniile educației pentru dezvoltare și conștientizării publice în domeniul dezvoltării acordată de MAE prin intermediul unor contractanți pe bază de programe/proiecte urmează procedura stabilită la cap. II.

SECȚIUNEA a 4-a

Srijin bugetar direct

Art. 60. — MAE acordă srijin bugetar direct statului partener conform procedurii prevăzute la art. 12 din Hotărârea Guvernului nr. 1.052/2011.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 61. — Prezentele norme nu înlocuiesc obligațiile ce rezultă din documentele contractuale, precum și din legislația română sau a statului beneficiar, după caz.

Art. 62. — Anexele nr. 1—5 fac parte integrantă din prezentele norme.

Art. 63. — (1) Prezentele norme intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Dispozițiile din prezentele norme nu se aplică programelor și proiectelor și altor modalități de asistență aflate în derulare.

*ANEXA Nr. 1
la norme*

CONȚINUTUL STANDARD AL NOTELOR CONCEPTUALE

Solicitantul trebuie să se asigure că textul notei sale conceptuale respectă următoarele cerințe:

- nu depășește 6 pagini pline (format A4) scrise cu font Arial 10 și cu margini de 2 cm;

- cuprinde, în aceeași ordine, conținutul pentru titlurile enumerate mai jos. Se așteaptă ca dimensiunea fiecărei secțiuni să reflecte importanța relativă a fiecărui titlu. Solicitantul poate furniza orice informații suplimentare pe care le consideră utile pentru evaluare, dar care se poate să nu fie solicitate în mod specific (de exemplu, valoare adăugată și/sau sinergie cu alte intervenții similare, efecte de multiplicare sau extindere, motive pentru care solicitantul este cel mai bine plasat pentru implementarea acțiunii etc.). Evaluarea va fi efectuată în conformitate cu grila de evaluare și se va baza doar pe informațiile furnizate de solicitant în nota conceptuală;

- este redactată în termeni cât mai clari cu putință pentru a facilita evaluarea.

1. Relevanța acțiunii (aproximativ 1 și ½ pagini)

- Furnizați o prezentare și analiză generală a problemelor și a relațiilor de cauzalitate dintre ele de la toate nivelurile.

- Introduceți o scurtă descriere a grupurilor-țintă și a beneficiarilor finali.

- Identificați clar probleme specifice care trebuie abordate de acțiune, inclusiv fundamentarea acestei specificări.

- Demonstrați relevanța propunerii la nevoile și constrângerile țării sau regiunii-țintă, în general, și la cele ale grupurilor-țintă/beneficiarilor finali, în special.

- Demonstrați relevanța propunerii la obiectivele, prioritățile și cerințele cererii de propuneri.

- În cazul proiectelor trilaterale, demonstrați relevanța propunerii față de obiectivele și prioritățile donatorului care cofinanțează acțiunea.

2. Descrierea acțiunii și a eficacității sale (aproximativ 1 și ½ pagini)

- Furnizați o descriere a acțiunii propuse, inclusiv, după caz, informații contextuale care au dus la prezentarea propunerii respective. Acestea trebuie să cuprindă:

- descrierea și fundamentarea scopului (obiectivul general) și rezultatele pe termen lung ale acțiunii preconizate în raport cu problemele identificate și cu cauzele lor, inclusiv indicatori-cheie de măsurare a schimbărilor;

- descrierea strategiei proiectului (model logic/„Teoria schimbării”), explicarea modului de abordare a problemelor identificate și a modului de atingere a obiectivelor —

demonstrarea relațiilor de cauzalitate dintre grupurile de activități propuse, rezultatele pe termen scurt și obiectivele de nivel înalt;

- specificarea grupurilor-țintă și implicarea lor în acțiune;

- alte părți interesate cheie (naționale, guvern local, sector privat, alți donatori etc.), rolul lor anticipat și/sau atitudinile lor potențiale față de proiect.

3. Eficiența acțiunii (aproximativ 1 pagină)

- Furnizați o specificare a rezultatelor pe termen scurt (inclusiv indicatori-cheie) și o descriere a grupurilor de activități corespunzătoare, precum și durata estimată (calendarul) și raza de acțiune a acestora.

- Furnizați un buget total estimat al acțiunii, inclusiv nivelul de cofinanțare din partea AOD românești și din alte surse.

4. Fezabilitatea și durabilitatea acțiunii (aproximativ 1 pagină)

- Furnizați o analiză inițială a riscurilor și planuri de urgență posibile. Aceasta trebuie să cuprindă cel puțin o listă cu riscuri asociate fiecărui grup principal de activități propus împreună cu măsuri corective relevante care să reducă aceste riscuri. O bună analiză a riscurilor trebuie să cuprindă o serie de tipuri de riscuri, inclusiv riscuri fizice, pentru mediu, politice, economice și sociale.

- Furnizați principalele condiții preliminare și ipoteze din timpul și de după faza de implementare.

- Explicați cum se va asigura durabilitatea beneficiilor după finalizarea acțiunii. Explicațiile pot cuprinde aspectele unor măsuri și strategii necesare integrate în acțiune, sub formă de acțiuni ulterioare sau ca aparținând grupurilor-țintă etc.

5. Organizarea și performanța (aproximativ 1 pagină)

- Furnizați informații despre solicitant și despre partenerii direcți la proiect, după caz. Acestea trebuie să cuprindă:

- denumirea, date de înregistrare și date de contact ale organizației(ilor);

- domenii de acțiune și capacități ale organizației(ilor);

- experiență anterioară în sectorul și/sau regiunea dată (în special istoric și rezultate existente ale parteneriatului, după caz).

- Descrieți rolurile și responsabilitățile solicitantului și ale partenerilor de implementare din cadrul pregătirii și implementării proiectului și de după finalizarea acestuia.

- În cazul proiectelor trilaterale, furnizați detaliile donatorului cofinanțator și titlul programului de finanțare specific, după caz.

NOTĂ:

Nota conceptuală*) trebuie depusă atât în versiune imprimată, cât și în versiune electronică.

*) Nota conceptuală este reprodusă în facsimil.

Notă conceptuală pentru propunere de proiect de asistență pentru dezvoltare	
Țara parteneră (locația proiectului): Denumirea oficială a statului și numele localității sau regiunii, după caz	Numărul solicitării: Alocat de Ministerul Afacerilor Externe (MAE)
Titlul proiectului: Titlul trebuie să corespundă nivelului de rezultat pe termen lung (scop) al proiectului	
Data estimată a demarării: Lună / An	Data estimată a finalizării: Lună / An
Bugetul total estimat al proiectului:	Cofinanțarea totală: inclusiv contribuția altui sau altor donatori
Sumă solicitată de la MAE:	
1. Relevanța acțiunii	
Problema de dezvoltare: Analiza problemei / descrierea situației prezente – identificarea problemelor majore și a cauzelor acestora (arboarele problemelor) în țară, în general, și a nevoilor și constrângerilor grupurilor-țintă și ale beneficiarilor finali, în special, stabilirea situației de pornire, informații privind programele și strategiile de dezvoltare naționale (PSRS) și rolul celorlalți donatori	
Grupuri-țintă, beneficiari și părțile interesate principale: Analiza părților interesate – identificarea principalilor indivizi, grupuri de persoane, instituții sau societăți care ar putea avea o legătură cu proiectul (toți cei care ar putea fi afectați pozitiv sau negativ de proiect sau care ar putea afecta proiectul)	
Problemele specifice care trebuie abordate de acțiune: Specificarea nevoilor și constrângerilor concrete care pot fi influențate de proiect, inclusiv fundamentarea acestui aspect specific	

<p>Relevanța propunerii față de problemele identificate: Relevanța propunerii față de nevoile și constrângerile țării sau regiunii, în general, și față de cele ale grupurilor-țintă/beneficiarilor finali, în special</p>	
<p>Relevanța proiectului față de obiectivele și prioritățile cererii de propuneri: Conform condițiilor și cerințelor cererii de propuneri specifice</p>	
<p>Relevanța proiectului față de obiectivele și prioritățile donatorului cofinanțator al acțiunii: Doar în cazul proiectelor trilaterale</p>	
<p>2. Descrierea acțiunii și a eficacității sale</p>	
<p>Analiza strategiei proiectului – descrierea acțiunii propuse, inclusiv informațiile contextuale, după caz</p>	
<p>Scop (obiectiv de dezvoltare): Contribuția la impacturi pozitive și durabile pe termen lung pentru beneficiari (în cadrul altor intervenții naționale de dezvoltare)</p>	<p>Principalii indicatori: Majoritatea bazați pe date statistice naționale (de ex., indicatori ai ODM¹)</p>
<p>Rezultate pe termen lung (scopul proiectului): Obținerea de efecte pozitive pentru grupul-țintă în raport cu problemele identificate și cu cauzele acestora</p>	<p>Principalii indicatori: Trebuie să reflecte schimbarea care se așteaptă să fie adusă (și măsurată) de proiect</p>

¹ Obiectivele de dezvoltare ale mileniului (doc. ONU)

Strategia proiectului:

Etapele proiectului, explicarea modului de abordare a problemelor identificate și de atingere a obiectivelor – demonstrarea relațiilor de cauzalitate dintre grupurile de activități propuse, rezultatele pe termen scurt și obiectivele la nivel înalt, schimbările pozitive așteptate (planificare strategică multianuală).

Specificarea grupurilor-țintă:

Implicarea grupurilor-țintă în acțiune

Alte părți interesate cheie:

Rolul și/sau atitudini potențiale anticipate față de proiect ale altor părți interesate cheie (naționale, guvern local, sector privat, alți donatori etc.)

3. Eficiența acțiunii									
<p>Rezultate pe termen scurt: Produse specifice rezultate din activitățile proiectului și care duc la atingerea obiectivelor proiectului; rezultatele pe termen scurt trebuie să fie clar identificabile (și garantate)</p>	<p>Principalii indicatori: Date calitative și cantitative care măsoară dimensiunea / valoarea, timpul și calitatea „produselor”</p>								
<p>Grupuri de activități propuse: Principalele grupuri de acțiuni care trebuie întreprinse de proiect pentru producerea rezultatelor pe termen scurt cerute, durata preconizată (calendar) și raza de acțiune ale acestora; activitățile trebuie asociate clar cu rezultate pe termen scurt specifice (de ex., prin numerotare: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3...)</p>									
<p>Bugetul total estimat al acțiunii (și schema de împărțire a costurilor, după caz):</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">Sumă cerută de la MAE:</td> <td style="width: 50%;">% MAE:</td> </tr> <tr> <td>Contribuția altui sau altor donatori:</td> <td>% alt donator:</td> </tr> <tr> <td>Contribuția partenerilor locali:</td> <td>% parteneri:</td> </tr> <tr> <td>Contribuția solicitantului:</td> <td>% solicitant:</td> </tr> </table>		Sumă cerută de la MAE:	% MAE:	Contribuția altui sau altor donatori:	% alt donator:	Contribuția partenerilor locali:	% parteneri:	Contribuția solicitantului:	% solicitant:
Sumă cerută de la MAE:	% MAE:								
Contribuția altui sau altor donatori:	% alt donator:								
Contribuția partenerilor locali:	% parteneri:								
Contribuția solicitantului:	% solicitant:								

4. Fezabilitatea și durabilitatea acțiunii

Analiza riscurilor și planuri de urgență:

Listă cu riscuri (factori externi negativi care este posibil să afecteze evoluția sau reușita proiectului și care sunt puțin controlabili sau necontrolabili) asociate fiecărui grup principal de activități propus împreună cu măsuri corective relevante care să reducă aceste riscuri. O bună analiză a riscurilor trebuie să cuprindă o serie de tipuri de riscuri, inclusiv riscuri fizice, pentru mediu, politice, economice și sociale.

Ipoteze:

Principalele condiții preliminare și ipoteze (eveniment sau acțiune externă pozitivă sau condiție importantă care trebuie să existe pentru ca un proiect să poată reuși) din timpul și de după faza de implementare

Durabilitate:

Descrierea modului în care se va asigura durabilitatea beneficiilor după finalizarea acțiunii. Descrierea poate cuprinde aspectele unor măsuri și strategii necesare integrate în acțiune, sub formă de acțiuni ulterioare sau ca aparținând grupurilor-țintă etc.

5. Organizarea și performanța	
Datele solicitantului (denumire, adresă, coordonate):	Denumire, tip, mail și adresă de pagină de internet ale organizației care depune nota conceptuală; numele și funcția persoanei de contact, telefon, fax, e-mail
Datele partenerului local la implementarea proiectului, după caz (denumire, adresă, coordonate):	Denumire, tip, mail și adresă de pagină de internet ale organizațiilor partenere cooperante (obligatorii pentru proiecte din țări în curs de dezvoltare sau în tranziție); numele și funcția persoanei de contact, telefon, fax, e-mail
Domenii de operare și experiență în sectorul sau regiunea date:	Scurtă descriere a interesului profesional al solicitantului și al partenerului sau partenerilor acestuia și a experienței practice relevante (în special istoricul și rezultatele existente ale parteneriatului)
Rolurile și responsabilitățile solicitantului și ale partenerului sau partenerilor:	Prezentare a principalelor roluri și sarcini ale tuturor partenerilor de implementare din cadrul pregătirii și implementării proiectului și de după finalizarea acestuia
Donatorul cofinanțator (denumire, adresă, coordonate):	Denumire, mail și adresă de pagină de internet ale instituției donatoare; numele și funcția persoanei de contact , după caz; titlul programului de finanțare specific, după caz
Loc, dată, nume:	Localitate, zi/lună/an, nume din partea solicitantului

GRILĂ DE EVALUARE PENTRU NOTA CONCEPTUALĂ A PROIECTULUI

Se evaluează aspectele profesionale sau teritoriale ale cererilor de proiect depuse.

Numărul și titlul proiectului:	
Țara/țările-țintă:	Durata estimată a proiectului:

Criterii și subcriterii de evaluare		Punctaje	
		Maxim	Acordat
A	Relevanța (față de nevoile țării și de prioritățile asistenței pentru dezvoltare – AOD)	30	
	Relevanța acțiunii față de nevoile și constrângerile de dezvoltare ale țării în general (prioritățile naționale de dezvoltare)	10	
	Relevanța acțiunii față de nevoile și constrângerile grupurilor-țintă și ale beneficiarilor finali (analiza problemelor și a părților interesate)	10	
	Relevanța față de obiectivele AOD românești (sa răspundă obiectivelor și principiilor stabilite, precum și domeniilor tematice)	10	
B	Eficacitatea (strategia de proiect propusă – „efectuarea acțiunilor corespunzătoare”)	20	
	Scop și rezultate pe termen lung ale acțiunii realiste	10	
	Strategie de proiect corespunzătoare (implicarea și participarea grupurilor țintă)	10	
C	Eficiența („productivitatea” intervenției – „efectuarea corespunzătoare a acțiunilor”)	20	
	Specificare clară a rezultatelor pe termen scurt ale acțiunii	10	
	Grupuri de activități relevante propuse pentru acțiune	5	
	Buget realist total al acțiunii	5	
D	Fezabilitatea și durabilitatea	20	
	Gradul de apartenență a ideii proiectului la beneficiari și nivelul de sprijin politic	5	
	Evaluarea realistă a ipotezelor și riscurilor (fezabilitatea proiectului)	5	
	Nivelul de cofinanțare (peste 20 %)	10	
E	Performanța	10	
	Explicații clare ale rolurilor și responsabilităților partenerilor locali	5	
	Experiență anterioară de cooperare în domeniul dezvoltării în sector sau regiune	5	
	TOTAL	100	
Observații:			

*) Anexa nr. 2 este reprodusă în facsimil.

CONȚINUTUL STANDARD AL PROPUNERII DE PROIECT COMPLETE

Pagina de titlu a propunerii de proiect*) complete trebuie să rezume informațiile-cheie despre proiect, iar detaliile trebuie cuprinse în textul narativ și în anexe. Conținutul diferă parțial pentru proiectele de conștientizare, educație și alte acțiuni în domeniul dezvoltării din România sau Europa, pentru proiectele din țări în curs de dezvoltare și în tranziție și pentru proiectele trilaterale.

Propunerea de proiect completă – Pagina de titlu	
Titlul (și numărul) cererii de propuneri:	
România sau țara parteneră (locația proiectului): Denumirea oficială a statului în limba engleză și numele localității sau regiunii, după caz	Numărul cererii: Alocat de Ministerul Afacerilor Externe (MAE)
Titlul proiectului: Titlul trebuie să corespundă nivelului de rezultat pe termen lung (scop) al proiectului	
Data estimată a demarării: Lună / An	Data estimată a finalizării: Lună / An
Bugetul total estimat al proiectului:	Cofinanțare totală: inclusiv contribuția altui sau altor donatori
Sumă solicitată de la MAE:	
Rezumatul proiectului	
Scurtă descriere a proiectului (maximum 150 de cuvinte): Descriere sinoptică a proiectului – trebuie să ofere o prezentare scurtă de ansamblu a relevanței proiectului față de problemele grupurilor-țintă și a strategiei proiectului – rezultatele scontate (scop, rezultate pe termen lung și rezultate pe termen scurt) și strategia proiectului	
Datele solicitantului (denumire, adresă, coordonate): Denumire, tip, e-mail și adresă de pagină de internet ale solicitantului; numele și funcția persoanei de contact, telefon, fax, e-mail	
Loc, dată, nume, semnături: Localitate, zi/lună/an, nume și semnături din partea solicitantului	

*) Pagina de titlu a propunerii de proiect este reprodusă în facsimil.

Rezumat (maximum 1 pagină)

Descriere sinoptică a proiectului — trebuie să ofere o prezentare scurtă de ansamblu: a) a relevanței proiectului față de problemele grupurilor-țintă și ale beneficiarilor finali clar identificați și a relevanței față de obiectivele cererii de propuneri, b) a obiectivelor proiectului — rezultatele scontate (scop, rezultate pe termen lung și rezultate pe termen scurt) cu indicatori-cheie și c) a strategiei proiectului — activități principale și abordări de aplicat. O scurtă descriere a rolurilor solicitantului și partenerilor și a factorilor-cheie de fezabilitate și durabilitate.

1. Relevanța acțiunii (maximum 3 pagini)

• Situația de fond și contextul — o prezentare a situației din țara de implementare

• Furnizați o prezentare generală și o analiză a problemelor și a relațiilor de cauzalitate dintre ele de la toate nivelurile relevante.

• Introduceți o descriere detaliată a grupurilor-țintă și a beneficiarilor finali, inclusiv a razei de acțiune scontate a proiectului.

• Identificați clar probleme specifice care trebuie abordate de acțiune, inclusiv fundamentarea acestei specificări.

• Demonstrați relevanța propunerii la nevoile și constrângerile țării sau regiunii-țintă, în general, și la cele ale grupurilor-țintă/beneficiarilor finali, în special.

• Demonstrați relevanța propunerii la obiectivele, prioritățile și cerințele cererii de propuneri.

• În cazul proiectelor trilaterale, demonstrați relevanța propunerii față de obiectivele și prioritățile donatorului care cofinanțează acțiunea.

2. Descrierea acțiunii și a eficacității sale (maximum 5 pagini)

Furnizați o descriere a acțiunii propuse, inclusiv, după caz, informații contextuale care au dus la prezentarea propunerii respective. Acestea trebuie să cuprindă:

• descrierea și fundamentarea scopului (obiectivul general) la care proiectul intenționează să contribuie și rezultatele pe termen lung scontate pe care acțiunea intenționează să le obțină pentru a veni în întâmpinarea problemelor identificate și a cauzelor acestora, inclusiv situația de pornire și indicatori ai rezultatelor care să măsoare schimbările, precum și posibilități de replicare și extindere a rezultatelor (efecte de multiplicare);

• descrierea strategiei proiectului (model logic/„Teoria schimbării”) și justificarea selectării acesteia, explicarea modului de abordare a problemelor identificate și a modului de atingere a obiectivelor — demonstrarea relațiilor de cauzalitate dintre grupurile de activități propuse, rezultatele pe termen scurt și obiectivele de nivel înalt. Această descriere trebuie să fie consecventă cu cadrul logic al proiectului prezentat în anexele la propunere;

• implicarea în acțiune a grupurilor-țintă și a altor părți interesate cheie (naționale, guvern local, sector privat, alți donatori etc.), atitudinile lor anticipate față de proiect.

3. Metodologia și eficiența acțiunii (maximum 10 pagini)

• Furnizați o specificare a rezultatelor pe termen scurt, inclusiv indicatori cantitativi și calitativi, precum și a reperelor intermediare.

• Descrierea detaliată a fiecărei activități care trebuie întreprinsă pentru a produce rezultatele, cu justificarea alegerii activităților, cu încadrarea razei lor de acțiune, a duratei și succesiunii estimate (trebuie prezentat în anexe calendarul).

• Specificați, după caz, rolul solicitantului, al fiecărui partener și al altor actori implicați în activități (și motivele pentru care le-au fost atribuite aceste roluri — din timpul pregătirii și implementării proiectului și de după finalizarea acestuia).

• În cazul în care acțiunea este prelungirea unei acțiuni sau a unui proiect anterior, explicați modul în care acțiunea intenționează să completeze rezultatele acțiunii anterioare.

Prezențați concluziile și recomandările evaluărilor eventuale care au fost efectuate.

• În cazul în care acțiunea face parte dintr-un program mai amplu, explicați modul în care se integrează ori se coordonează cu acest program sau cu orice alt program eventual planificat, precum și sinergiile potențiale cu alte inițiative.

• Explicați vizibilitatea proiectului și procedurile de monitorizare și evaluare internă/externă.

• Descrieți principalele mijloace propuse pentru implementarea acțiunii (echipament, materiale și bunuri care trebuie achiziționate sau închiriate) și rezumați bugetul total al proiectului, inclusiv schemele de împărțire a costurilor (surse de finanțare scontate) și subtotaluri ale principalelor linii bugetare. Bugetul detaliat trebuie prezentat în anexa nr. 3a.

4. Fezabilitatea și durabilitatea acțiunii (maximum 5 pagini)

• Furnizați o analiză inițială a riscurilor și planuri de urgență posibile. Aceasta trebuie să cuprindă cel puțin o listă cu riscuri asociate fiecărui grup principal de activități propus împreună cu măsuri corective relevante care să reducă aceste riscuri. O bună analiză a riscurilor trebuie să cuprindă o serie de tipuri de riscuri, inclusiv riscuri fizice, pentru mediu, politice, economice și sociale.

• Furnizați principalele condiții preliminare și ipoteze din timpul și de după faza de implementare.

• Explicați cum se va asigura durabilitatea beneficiilor după finalizarea acțiunii, având în vedere:

— durabilitatea financiară (finanțarea activităților ulterioare, sursele de venituri pentru acoperirea tuturor costurilor operaționale și de întreținere viitoare etc.);

— nivelul instituțional (ce structuri vor permite rezultatelor acțiunii să rămână funcționale după finalizarea acțiunii și în ce mod vor reuși acest lucru, aspecte legate de apartenența locală a rezultatelor pe termen lung ale acțiunii);

— nivelul politic, după caz (ce impact structural va avea acțiunea — de exemplu, legislație, coduri de conduită, metode îmbunătățite etc.).

5. Capacități de organizare (maximum 1 pagină pe organizație)

• Furnizați informații despre solicitant și despre partenerii direcți la proiect, după caz (partener local obligatoriu pentru proiectele din țările în curs de dezvoltare sau în tranziție). Acestea trebuie să cuprindă:

— denumirea, date de înregistrare și date de contact ale organizației(ilor);

— domeniul de acțiune și capacități ale organizației(ilor);

— experiență anterioară în sectorul și/sau regiunea dată (în special istoric și rezultate existente ale parteneriatului, după caz).

• Explicați structura organizațională și echipa propuse pentru implementarea acțiunii (pe funcții: nu este nevoie de precizarea numelor persoanelor).

• În cazul proiectelor trilaterale, furnizați detaliile donatorului cofinanțator și titlul programului de finanțare specific, după caz.

Anexe:

Buget detaliat — vezi anexa 3a

Acordul de cofinanțare sau o copie a cererii de finanțare depuse la un alt donator, după caz.

Anexe recomandate:

Cadrul temporal/Planul de acțiune al proiectului (mai detaliat pentru primul an de implementare)

Informații suplimentare relevante pentru fundamentarea proiectului

Proiectul de Memorandum de cooperare sau Acord de parteneriat cu partenerul local, după caz

BUGETUL ACȚIUNII

Cheltuieli	Toți anii			An 1			
	Unitate	Număr unități	Preț unitar (în EUR)	Unitate	Număr unități	Preț unitar (în EUR) ³	Costuri (în EUR) ³
1. Resurse umane							
1.1 Salarii (salarii brute, inclusiv contribuțiile la asigurările sociale și alte costuri conexe, personal local)							
1.1.1 Personal tehnic (precizați funcțiile)	Pe lună		0,00	Pe lună			0,00
1.1.2 Personal administrativ / asistent (precizați funcțiile)	Pe lună		0,00	Pe lună			0,00
1.2 Salarii (salarii brute, inclusiv contribuțiile la asigurările sociale și alte costuri conexe, personal expatriat/internațional)			0,00				0,00
1.2.1 Manageri (precizați funcțiile)	Pe lună		0,00	Pe lună			0,00
1.2.2 Personal asistent (precizați funcțiile)			0,00				0,00
1.3 Diurne pentru misiuni/deplasări			0,00				0,00
1.3.1 În străinătate (personal desemnat pentru acțiune)	Pe zi		0,00	Pe zi			0,00
1.3.2 Local (personal desemnat pentru acțiune)	Pe zi		0,00	Pe zi			0,00
1.3.3 Participanți la seminare/conferințe	Pe zi		0,00	Pe zi			0,00
Subtotal resurse umane			0,00				0,00
2. Deplasări							
2.1 Deplasări în străinătate (inclusiv viză și taxe de aeroport)	Pe zbor		0,00	Pe zbor			0,00
2.2 Transport local	Pe lună		0,00	Pe lună			0,00
2.3 Altele (examen medical, medicație, asigurare de călătorie etc.)			0,00				0,00
Subtotal deplasări			0,00				0,00
3. Echipament și furnituri							
3.1 Achiziție sau cumpărare vehicule	Pe vehicul		0,00	Pe vehicul			0,00
3.2 Mobilier, echipament informatic			0,00				0,00
3.3 Mașini, unelte etc.			0,00				0,00
3.4 Piese/echipament de rezervă pentru mașini, unelte			0,00				0,00
3.5 Altele (precizați)			0,00				0,00
Subtotal echipament și furnituri			0,00				0,00
4. Birou local							
4.1 Costuri cu vehiculele	Pe lună		0,00	Pe lună			0,00
4.2 Chirie birou	Pe lună		0,00	Pe lună			0,00
4.3 Consumabile - birotică	Pe lună		0,00	Pe lună			0,00
4.4 Alte servicii (tel/fax, electricitate/incalzire, întreținere...)	Pe lună		0,00	Pe lună			0,00
Subtotal birou local			0,00				0,00

*) Anexa nr. 3a este reprodusă în facsimil.

Cheltuieli	Toți anii				An 1			
	Unitate	Număr unități	Preț unitar (în EUR) ³	Costuri (în EUR) ³	Unitate	Număr unități	Preț unitar (în EUR) ³	Costuri (în EUR) ³
5. Alte costuri, servicii								
5.1 Publicații				0,00				0,00
5.2 Studii, cercetare				0,00				0,00
5.3 Verificarea cheltuielilor				0,00				0,00
5.4 Costuri cu evaluarea				0,00				0,00
5.5 Traducere, interpretaj				0,00				0,00
5.6 Servicii financiare (costuri cu garanțiile bancare etc.)				0,00				0,00
5.7 Costuri cu conferințele/seminare				0,00				0,00
5.8 Acțiuni pentru vizibilitate				0,00				0,00
5.9 Altele (precizați)				0,00				0,00
Subtotal alte costuri, servicii				0,00				0,00
6. Altele								
6.1 Precizați				0,00				0,00
Subtotal altele				0,00				0,00
7. Subtotal costuri eligibile directe ale acțiunii (1-6)				0,00				0,00
8. Provizion pentru rezerva de urgență (maximum 5% din 7, subtotal costuri eligibile directe ale acțiunii)								
9. Total costuri eligibile directe ale acțiunii (7+8)				0,00				0,00
10. Costuri administrative (maximum 7% din 9, total costuri eligibile directe ale acțiunii)								
11. Total costuri eligibile (9+10)				0,00				0,00

Surse de finanțare

Surse de finanțare	Sumă EUR³	Procent din total %
Contribuția financiară a aplicantului		
Contribuția MAE solicitată în prezenta cerere		
Contribuție(i) din partea CE sau a altor state membre UE		
<i>Nume:</i>		
<i>Condiții:</i>		
Contribuții din partea altor organizații:		
<i>Nume:</i>		
<i>Condiții:</i>		
TOTAL CONTRIBUȚII		
Venit direct din acțiune		
(în contribuție în natură, dacă permit instrucțiunile)		
TOTAL GENERAL	0,00	0,00

CONȚINUTUL STANDARD AL RAPORTULUI DE MONITORIZARE

Pagina de titlu*) cuprinde date de informare, iar detaliile despre proiect și evoluția lui trebuie furnizate în textul narativ și în anexe (inclusiv raportul financiar). Nivelul de detaliere diferă parțial între rapoartele intermediare și rapoartele finale. Informațiile concrete depind de fiecare tip de proiect, iar textul specific se include doar după caz.

Raport de monitorizare - Pagina de titlu	
Titlul (și numărul) cererii de propuneri:	
România sau țara parteneră (locația proiectului): Denumirea oficială a statului în limba engleză și numele localității sau regiunii, după caz	Numărul contractului: Alocat de Ministerul Afacerilor Externe (MAE)
Titlul proiectului: Conform contractului	
Data demarării: Lună / An	Data (estimată a) finalizării: Lună / An
Bugetul total al proiectului:	Cofinanțare totală: inclusiv contribuția altui sau altor donatori
Contribuția din partea MAE:	
Organizația de implementare (denumire, adresă, coordonate): Denumire, tip, e-mail și adresă de pagină de internet ale organizației; numele coordonatorului de proiect responsabil, telefon, fax, e-mail	
Parteneri, dacă există (denumire, adresă, coordonate): Denumire, tip, e-mail și adresă de pagină de internet ale partenerului(lor); numele și funcția persoanei(lor) de contact, telefon, fax, e-mail	
Loc, dată, nume: Localitate, zi/lună/an, nume al coordonatorului de proiect responsabil al organizației de implementare	

*) Pagina de titlu este reprodusă în facsimil.

Rezumat (maximum 1 pagină)

Prezentare generală globală a fundamentării proiectului (nevoi identificate, grupuri-țintă și obiective) și a implementării proiectului de la demarare, cu accent pe rezultatele scontate, pe jaloanele importante (milestones) ale proiectului și pe implicarea grupurilor-țintă și a beneficiarilor finali. O scurtă descriere a rolurilor partenerilor de implementare și a factorilor-cheie de fezabilitate și durabilitate. Recomandări pentru perioada următoare.

1. Rezumat al evoluției de la demarare (maximum 5 pagini)**1.1. Trecere în revistă a activităților și a rezultatelor pe termen scurt**

- Trebuie prezentată o trecere în revistă generală a tuturor activităților și a rezultatelor pe termen scurt aferente (produse tangibile) conform proiectului aprobat realizate la zi (cu mai multe detalii pentru activitățile din perioada de raportare de la ultimul raport intermediar, după caz), prin comparație cu planul de lucru și prin evaluare pe baza indicatorilor determinați pentru rezultatele pe termen scurt. Trebuie menționată și explicată orice modificare semnificativă a cadrului logic al proiectului sau a planului de lucru și a cadrului temporal.

- Trecere în revistă a resurselor și mijloacelor folosite:

- listă cu materialele/publicațiile elaborate în timpul proiectului (inclusiv numărul de exemplare și mijloacele de distribuție);

- lista subcontractanților, după caz (prestări de servicii, lucrări);

- prezentare a activităților de instruire.

- Rezumat al cheltuielilor în sume totale cheltuite și în procent din bugetul aprobat. Descrierea modificărilor din buget permise de condițiile contractuale și justificarea modificărilor solicitate mai semnificative, dacă există.

1.2. Monitorizarea și măsurarea obiectivelor

- Identificarea rezultatelor obținute sau care trebuie obținute în termeni de rezultate pe termen lung (efecte pe termen mediu și lung — schimbări de atitudini, de comportament sau de performanță a beneficiarilor ori a acțiunilor întreprinse de aceștia) și de impacturi (social, economic, precum și alte beneficii rezultate din performanța îmbunătățită a participanților), prin comparație cu cadrul logic și prin indicatorii specifici determinați pentru aceste cele mai importante niveluri ale rezultatelor. Prezentarea rezultatelor pozitive și negative neprevăzute. *(Această secțiune devine în mod inevitabil tot mai importantă pe măsura evoluției proiectului.)*

- Riscuri și ipoteze reale care influențează obținerea rezultatelor de proiect scontate. Trebuie scoase în evidență orice schimbări semnificative la evaluarea nevoilor și la condițiile preponderente ale mediului operațional. Justificare pentru eventualele modificări la proiect solicitate.

1.3. Aspecte transversale importante

- Descrieți modul în care proiectul a abordat aspecte transversale precum promovarea drepturilor omului, egalitatea sexelor, democrația, buna guvernare, drepturile copilului și ale

populațiilor indigene, durabilitatea mediului și combaterea HIV/SIDA (în cazul în care acestea sunt puternic prevalente în țara/regiunea-țintă).

1.4. Aspecte de parteneriat

- Revizuire și evaluare a relației dintre parteneri oficiali (și neoficiali) ai proiectului. Posibilitatea continuării parteneriatului după finalizarea proiectului.

- Relațiile cu alte părți interesate care afectează sau care sunt afectate de proiect (asociați, subcontractanți, beneficiari finali, autorități locale sau statale, MAE, alți donatori etc.).

2. Autoevaluare (maximum 1 pagină)

- Rezumatul monitorizării și evaluării interne sau externe. Evaluarea factorilor care arată relevanța, eficacitatea, eficiența, durabilitatea și impactul proiectului, inclusiv reacțiile primite de la supraveghetorii/evaluatorii externi sau de la beneficiari.

- Lecțiile învățate și propunerea de acțiuni corective, dacă este necesar sau convenabil, atât pentru implementarea proiectului, cât și/sau pentru monitorizarea proiectului.

3. Durabilitatea proiectului (maximum 1 pagină)

- Descrierea posibilității ca acțiunea și/sau beneficiile să continue după încetarea ajutorului AOD. Orice activități ulterioare avute în vedere. Ipotezele reale de durabilitate a proiectului.

4. Vizibilitatea proiectului (maximum 1 pagină)

- Prezentarea acțiunilor și a materialelor pentru vizibilitate produse de proiect

- Alte rezultate privind relațiile cu publicul (de exemplu, articole în ziare, reportaje TV, informații pe internet)

5. Concluzii și recomandări (maximum 1 pagină)

- Principalele constatări ale monitorizării și justificare completă a oricărei nevoi de modificare semnificativă la implementarea proiectului, precum și soluția propusă

- Actualizarea planului de lucru pentru următoarea perioadă de raportare

Anexa nr. 4a Raportul financiar

Anexe recomandate:

NOTĂ:

Ca regulă generală, anexele contribuie la amplificare, ilustrare sau înfrumusețare, dar nu sunt esențiale pentru a se putea înțelege conținutul raportului. Utilizarea anexelor evită întreruperea fluidității raportului și a atenției cititorului.

Lista acronimelor

Evidența monitorizării (de exemplu, protocoale de laborator, procese-verbale de ședințe, programul atelierului sau instructajului, proceduri, rezumate ale chestionarelor de evaluare)

Evidențe financiare/contabile, după caz

Alte documente relevante (de exemplu, fotografii, articole de presă, corespondență importantă)

Bibliografia referințelor (lista surselor de informații) etc.

RAPORT FINANCIAR

Titlul (și numărul) cererii de propuneri:	Numărul contractului:
România sau țara parteneră (locația proiectului):	
Titlul proiectului:	
Data demarării:	Data (estimată) a finalizării:
Bugetul total al proiectului:	Cofinanțarea totală:
Contribuția Ministerului Afacerilor Externe (MAE) totală:	Contribuția MAE la zi:
Organizația de implementare:	Perioada de raportare:

Cheltuieli	Buget aprobat			Cheltuieli reale				
	Unitate	Număr unități	Preț unitar (valută)	Costuri (valută)	Unitate	Număr unități	Preț unitar (valută)	Costuri (valută)
1. Resurse umane								
1.1 Salarii (salarii brute, inclusiv contribuțiile la asigurările sociale și alte costuri conexe, personal local)								
1.1.1 Personal tehnic (precizați funcțiile)	Pe lună			0,00				0,00
1.1.2 Personal administrativ / asistent (precizați funcțiile)	Pe lună			0,00				0,00
1.2 Salarii (salarii brute, inclusiv contribuțiile la asigurările sociale și alte costuri conexe, personal expatriat/internațional)								
1.2.1 Manageri (precizați funcțiile)	Pe lună			0,00				0,00
1.2.2 Personal asistent (precizați funcțiile)				0,00				0,00
1.3 Diurne pentru misiuni/deplasări								
1.3.1 În străinătate (personal desemnat pentru acțiune)	Pe zi			0,00				0,00
1.3.2 Local (personal desemnat pentru acțiune)	Pe zi			0,00				0,00
1.3.3 Participanți la seminare/conferințe	Pe zi			0,00				0,00
Subtotal resurse umane				0,00				0,00

2. Deplasări								
2.1 Deplasări în străinătate (inclusiv viză și taxe de aeroport)	Pe zbor			0,00				0,00
2.2 Transport local	Pe lună			0,00				0,00
2.3 Altele(examen medical, medicație, asigurare de călătorie etc.)				0,00				0,00
Subtotal deplasări				0,00				0,00

3. Echipament și furnituri								
3.1 Achiziție sau cumpărare vehicule	Pe vehicul			0,00				0,00
3.2 Mobilier, echipament informatic				0,00				0,00
3.3 Mașini, unelte etc.				0,00				0,00
3.4 Presă/echipament de rezervă pentru mașini, unelte				0,00				0,00
3.5 Altele (precizați)				0,00				0,00
Subtotal echipament și furnituri				0,00				0,00

*) Anexa nr. 4a este reprodusă în facsimil.

Cheltuieli	Buget aprobat				Cheltuieli reale			
	Unitate	Număr unități	Preț unitar (valută)	Costuri (valută)	Unitate	Număr unități	Preț unitar (valută)	Costuri (valută)
4. Birou local								
4.1 Costuri cu vehiculele	Pe lună			0,00	Pe lună			0,00
4.2 Chirie birou	Pe lună			0,00	Pe lună			0,00
4.3 Consumabile - birotică	Pe lună			0,00	Pe lună			0,00
4.4 Alte servicii (tel./fax, electricitate/incalzire, întreținere etc.)	Pe lună			0,00	Pe lună			0,00
Subtotal birou local				0,00				0,00
5. Alte costuri, servicii								
5.1 Publicații				0,00				0,00
5.2 Studii, cercetare				0,00				0,00
5.3 Verificarea cheltuielilor				0,00				0,00
5.4 Costuri cu evaluarea				0,00				0,00
5.5 Traducere, interpreți				0,00				0,00
5.6 Servicii financiare (costuri cu garanțiile bancare etc.)				0,00				0,00
5.7 Costuri cu conferințele/seminare				0,00				0,00
5.8 Acțiuni pentru vizibilitate				0,00				0,00
5.9 Altele (precizați)				0,00				0,00
Subtotal alte costuri, servicii				0,00				0,00
6. Altele								
6.1 Precizați				0,00				0,00
Subtotal altele				0,00				0,00
7. Subtotal costuri eligibile directe ale acțiunii (1-6)				0,00				0,00
8. Provizion pentru rezerva de urgență (maximum 5% din 7, subtotal costuri eligibile directe ale acțiunii)								
9. Total costuri eligibile directe ale acțiunii (7+ 8)				0,00				0,00
10. Costuri administrative (maximum 7% din 9, total costuri eligibile directe ale acțiunii)								
11. Total costuri eligibile (9+10)				0,00				0,00

Locul, data, numele, semnătura:

Surse de finanțare (doar pentru raportul final)

Surse de finanțare	Propunere proiect		Defalcare finală	
	Sumă (valută)	Procent din total	Sumă (valută)	Procent din total
Contribuția financiară a aplicantului				
Contribuția MAE solicitată în prezenta cerere				
Contribuție(i) din partea CE sau a altor state membre UE				
<i>Nume:</i>				
<i>Condiții:</i>				
Contribuții din partea altor organizații:				
<i>Nume:</i>				
<i>Condiții:</i>				
TOTAL CONTRIBUȚII				
Venit direct din acțiune				
(în contribuție în natură, dacă permit instrucțiunile)				
TOTAL GENERAL	0,00	0,00	0,00	0,00

CONȚINUTUL STANDARD AL RAPORTULUI DE EVALUARE

Pagina de titlu*) cuprinde date de informare despre proiectul evaluat. Textul narativ cuprinde descrierea proiectului (scurtă prezentare generală) și evaluarea acestuia și evidențiază constatările, concluziile și recomandările evaluării. În anexă trebuie să se prezinte caietul de sarcini al evaluării, precum și probe și surse-cheie.

Raport de evaluare - Pagina de titlu	
Titlul (și numărul) cererii de propuneri:	
România sau țara parteneră (locația proiectului): Denumirea oficială a statului în limba engleză și numele localității sau regiunii, după caz	Numărul contractului: Alocat de Ministerul Afacerilor Externe (MAE)
Titlul proiectului: Conform contractului	
Data demarării: Lună / An	Data (estimată a) finalizării: Lună / An
Bugetul total al proiectului:	Cofinanțare totală: inclusiv contribuția altui sau altor donatori
Contribuția din partea MAE:	
Organizația de implementare (denumire, adresă, coordonate): Denumire, tip, e-mail și adresă de pagină de internet ale organizației; numele coordonatorului de proiect responsabil, telefon, fax, e-mail	
Organizația/echipa de evaluare (denumire, adresă, coordonate): Denumire, tip, e-mail și adresă de pagină de internet ale organizației sau ale evaluatorului principal; numele și funcția persoanei(lor) de contact, telefon, fax, e-mail	
Loc, dată, nume, semnături: Localitate, zi/lună/an, numele și semnătura liderului echipei de evaluare	

*) Pagina de titlu este reprodusă în facsimil.

Rezumat (maximum 3 pagini)

Rezumatul cuprinde principalele chestiuni de evaluare abordate, descrierea metodologiei folosite și sinteza constatărilor, concluziilor și recomandărilor raportului. Acesta nu este o simplă versiune condensată a secțiunii de concluzii a raportului și nu este un anunț prin care se promite dezvoltarea de informații ulterioare. Acesta trebuie să fie un document de sine stătător, util pentru persoanele prea ocupate pentru a putea citi întregul raport. Un astfel de rezumat trebuie să cuprindă următoarele elemente:

- scurtă prezentare generală care să prezinte scopul studiului;
- o descriere a evaluării, care să cuprindă principalele chestiuni abordate, precum și o prezentare scurtă a domeniului de aplicare și a metodologiei evaluării;
- suficiente informații contextuale despre contextul evaluării;
- un rezumat al principalelor constatări (cele mai importante pentru client/public);
- principalele concluzii și recomandări.

1. Introducere (maximum 5 pagini)**1.1. Scopul evaluării**

• Motivul și scopul studiului, precum și aspectul care produce îngrijorare — utilizarea prognozată a rezultatelor evaluării.

1.2. Informații contextuale

• Contextul intervenției care trebuie evaluată și o scurtă informare cu privire la țara/regiunea și la sectorul în cauză

1.3. Modelul logic al intervenției care trebuie evaluată

• Rezultatele scontate ale intervenției-scop, rezultate pe termen lung și rezultate pe termen scurt, stabilite pe baza unui model de Teorie a schimbării (sau de cadru logic). În anumite cazuri, modelul logic trebuie revizuit de evaluator, pentru a identifica principalele componente și cauzalități ale intervenției.

1.4. Întrebările de evaluare

• Acest capitol trebuie să prezinte doar întrebările-cheie ale evaluării. Acestea pot fi grupate fie în funcție de criteriile de evaluare (relevanță, eficacitate, eficiență, durabilitate), fie pe categorii de întrebări (descriptive, normative și de cauză-efect), fie pe teme sau aspecte majore ale intervenției care trebuie evaluată.

2. Descrierea evaluării (maximum 5 pagini)

- Descrierea evaluării cuprinde următoarele componente:
 - scopul evaluării (mai detaliat decât în capitolul introductiv);
 - domeniul de aplicare al evaluării (inclusiv cadrul temporal);
 - întrebările evaluării (inclusiv principalele întrebări noi intervenite în timpul evaluării);
 - metodologia (descrierea trebuie să cuprindă selecția indicatorilor de performanță, sursele de informații relevante, metodele de colectare a informațiilor, inclusiv proceduri de eșantionare și analiză de informații);
 - limitări (cauzate de metodologia folosită sau de factori externi);

— persoane implicate — echipa de evaluare (inclusiv principalele roluri și responsabilități) și principalele persoane care sunt surse de informații.

3. Constatările evaluării (maximum 15 pagini)

Constatările urmează după descrierea evaluării. În cadrul acestei secțiuni, evaluatorii trebuie să prezinte cele mai importante constatări în mod inteligibil și să le organizeze în jurul întrebărilor studiului, al temelor sau chestiunilor majore. Acestea pot fi legate de respectarea sau nerespectarea unui criteriu. Se pot folosi grafice, tabele și alte instrumente grafice pentru a ilustra punctele majore. Constatările trebuie documentate cu (alte) probe și date-sursă în anexă.

4. Concluzii (maximum 5 pagini)

Concluziile se bazează pe evaluarea profesională a constatărilor. Acestea trebuie să se refere la fiecare subiectiv de evaluare, precum și la obiectivul general al intervenției evaluate. În secțiunea concluziilor nu trebuie să se prezinte nicio informație nouă.

5. Recomandări și lecții învățate (maximum 5 pagini)

Recomandările promovează o acțiune. Acestea arată ce dorințe de acțiune din partea clientului sau a altor părți interesate sunt cuprinse în raport. Acestea nu trebuie să fie prea prescriptive, reducând astfel prerogativa managementului de a identifica soluții specifice pentru problemele identificate. În același timp, acestea nu trebuie să fie prea generale. Recomandările trebuie să fie suficient de clare și specifice încât toată lumea să poată înțelege ce trebuie făcut pentru a răspunde recomandărilor, ce unitate a organizației trebuie să acționeze și când trebuie să se facă acest lucru. Recomandările majore nu trebuie să fie în număr mai mare de trei sau patru.

Lecțiile învățate sunt o ipoteză generală bazată pe concluziile unei evaluări specifice care stabilește sau sprijină un principiu general și se presupune că are potențialul de a fi utilă și benefică în alte aplicații. Se așteaptă ca evaluatorii să elaboreze o perspectivă care să meargă dincolo de evaluarea în cauză și să își folosească expertiza și experiența pentru a vedea care este potențialul oferit de aplicări mai largi ale lecțiilor învățate. Lecțiile învățate pot fi strategice sau manageriale și se pot referi atât la intervenția evaluată, cât și la evaluarea în sine.

Anexe recomandate:

Lista acronimelor

Caietul de sarcini al evaluării

Cadrul logic sau cadrul logic revizuit al intervenției evaluate

Ilustrații (hărți, schițe sau desene, fotografii)

Tabele (tabele cu date, tabele de clasificare)

Diagrame și grafice

Principalele evidențe ale evaluării (de exemplu, protocoale de laborator, calendar și/sau procese-verbale ale ședințelor semnificative, formate și/sau rezumate ale chestionarelor de evaluare)

Bibliografia referințelor (lista surselor de informații) etc.

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

ORDIN**privind aprobarea programei școlare pentru disciplina
Limba turcă — limba modernă 2, clasele a V-a — a VIII-a**

În conformitate cu prevederile art. 65 alin. (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 26/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării Științifice,

ministrul educației și cercetării științifice emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă programa școlară pentru disciplina Limba turcă — limba modernă 2, clasele a V-a — a VIII-a, cuprinsă în anexă.

Art. 2. — Programa școlară prevăzută la art. 1 se aplică în sistemul de învățământ începând cu anul școlar 2015—2016.

Art. 3. — Direcția generală învățământ preuniversitar, Direcția generală management și rețea școlară, Direcția pentru

învățământ în limbile minorităților, Institutul de Științe ale Educației, inspectoratele școlare județene, respectiv inspectoratul școlar al municipiului București, conducerile unităților de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — Anexa face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării științifice,
Sorin Mihai Cîmpeanu

București, 1 septembrie 2015.
Nr. 5.113.

ANEXĂ

**PROGRAMA ȘCOLARĂ
pentru disciplina Limba turcă — limba modernă 2,
clasele a V-a — a VIII-a****Nota de prezentare**

Programa școlară este, potrivit Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, una dintre componentele Curriculumului național, alături de planurile-cadru propuse pentru învățământul preuniversitar.

Programa școlară pentru disciplina Limba turcă — limba modernă 2 reprezintă o ofertă curriculară pentru clasele a V-a — a VIII-a. Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ în aria curriculară Limbă și comunicare, având un buget de timp de 2 ore/săptămână, pe durata unui an școlar.

Demersul de proiectare în cadrul disciplinei Limba turcă — limba modernă 2 este în concordanță cu recomandările Parlamentului European și ale Consiliului privind competențele-cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți și se realizează potrivit standardelor specificate în Cadrul european comun de referință pentru limbi: predare, învățare, evaluare.

Curriculumul școlar de limba turcă pentru clasele a V-a — a VIII-a pornește de la următoarele premise:

- aplicarea consecventă a modelului comunicativ-funcțional, specific ariei curriculare Limbă și comunicare;

- dezvoltarea unei strategii de proiectare curriculară pornind de la competențe;
- necesitatea proiectării unui set unitar de competențe specifice pentru toate limbile moderne studiate în școala românească, din perspectiva modelului comunicativ-funcțional de predare/învățare a acestora;
- necesitatea proiectării conținuturilor predării în funcție de nevoile de comunicare ale celui care învață;
- asigurarea continuității și a progresiei de la un an de studiu la altul, ținând cont de exigențele curriculare actuale.

În acest context, structura programei școlare include:

- notă de prezentare;
- competențe generale ale disciplinei pentru învățământul gimnazial;
- valori și atitudini vizate prin studiul disciplinei, pe parcursul învățământului gimnazial;
- competențe specifice corelate cu forme de prezentare a conținuturilor;
- conținuturi;
- sugestii metodologice care ghidează demersul de proiectare didactică și recomandă tipuri de activități și exerciții, în funcție de competențele, valorile și atitudinile vizate și de clasa/nivelul de studiu.

Competențele generale sunt urmărite pe întreg parcursul învățământului obligatoriu (corelate cu nivelurile comune de referință specificate în Cadrul european comun de referință pentru limbi: predare, învățare, evaluare). Sugestiile metodologice vizează exemple de activități de învățare cu caracter preponderent comunicativ-funcțional, formulate clar, din perspectiva activității elevului.

În structura programei sunt integrate de asemenea conținuturi (împărțite pe teme, acte de vorbire și elemente de construcție a comunicării) care reflectă situațiile tipice de comunicare întâlnite în realitatea cotidiană. Conținuturile sunt proiectate pentru fiecare an de studiu și țin seama de standardele curriculare acceptate de comunitatea didactică pentru predarea/învățarea limbii moderne 2.

Competențe generale

1. Receptarea mesajelor orale
2. Producerea mesajelor orale
3. Receptarea mesajelor scrise
4. Producerea mesajelor scrise
5. Operarea cu reprezentări culturale în studiul limbii și civilizației turce

Valori și atitudini

- Disponibilitatea față de comunicare și încrederea în propriile abilități de interacțiune comunicativă
- Interesul față de studiul limbii străine și recunoașterea rolului acesteia pentru dezvoltarea personală și îmbogățirea orizontului cultural
- Interesul pentru lectură și plăcerea de a citi
- Gândirea reflexivă și critică în raport cu diversitatea mesajelor receptate
- Interes pentru cunoașterea unor aspecte semnificative ale spațiului cultural turcic
- Toleranță în dialogul social și disponibilitate pentru comunicarea interculturală
- Atitudine constructivă și responsabilitate civică în rezolvarea conflictelor dintre persoane în mediul cultural

Competențe specifice și forme de prezentare a conținuturilor**Clasa a V-a****1. Receptarea mesajelor orale**

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
1.1. Recunoașterea și distingerea sunetelor și cuvintelor specifice limbii turce	— grupuri de sunete/cuvinte/secvențe sonore pentru discriminarea sunetelor și grafemelor — enunțuri scurte pentru identificarea sensului unui cuvânt/grup de cuvinte — dialoguri scurte în situații uzuale de comunicare
1.2. Desprinderea sensului global al unui mesaj scurt, rostit clar și rar	— înregistrări pe diverse suporturi destinate audițiilor — relaționarea mesajelor orale cu suporturi vizuale

2. Producerea mesajelor orale

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
2.1. Articulația cuvintelor cu respectarea tonalității specifice a accentului și a intonației	— grupuri de cuvinte/secvențe sonore pentru exerciții de pronunție și intonație — poezii scurte
2.2. Folosirea formulelor de deschidere, menținere și încheiere a unui dialog	— înregistrări destinate activităților în perechi — jocuri didactice — scurte dialoguri situaționale

3. Receptarea mesajelor scrise

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
3.1. Citirea unui text de dimensiuni mici folosind tonalitatea, accentul și intonația specifică	— scurte texte scrise pentru exerciții de citire individuală/în grup, după model
3.2. Desprinderea sensului global al unui text scurt	— secvențe de propoziții simple pentru discriminarea elementelor semantice, de tip „adevărat”/„fals” — scurte texte scrise pentru exerciții de citire cu voce tare și de lectură în gând

4. Producerea mesajelor scrise

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
4.1. Utilizarea corectă și adecvată a situațiilor de comunicare, a formelor lexicale fundamentale	— texte scurte cu vocabular uzual pentru activități de autocorectare cu model scris
4.2. Utilizarea corectă a formatului, paginării în cadrul redactării unor texte funcționale simple	— texte scurte cu vocabular uzual pentru activități de copiere și comparare
4.3. Utilizarea corectă a semnelor de punctuație, a ortografiei și a cuvintelor în contexte familiare	— scriere după dictare — texte lacunare în vederea completării

5. Operarea cu reprezentări culturale în studiul limbii și civilizației turce

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
5.1. Manifestarea curiozității față de tradiții locale și obiceiuri	— înregistrări video și audiții de cântece selectate din suporturi multimedia: Açılım Türkçe Seslendirme CD și 1, Açılım Türkçe Etkileşimli CD și 1
5.2. Manifestarea interesului pentru normele culturale din spațiul turcofon	— vizionări de diapozitive, colaje (vederi, imagini etc.), documente video

Conținuturi**Organizare tematică**

- Copilul despre sine: nume, gen, însușiri fizice, îngrijirea sănătății, jocuri
- Familia: membrii familiei, sărbători în familie
- Casa: încăperi, mobilier, împrejurimile casei
- Mediul înconjurător: plante, animale, anotimpuri, denumiri generice ale formelor de relief
- Școala: obiecte școlare, activități
- Activități cotidiene: zilele săptămânii, lunile anului, planul zilei
- Cultură și civilizație: cântece și poezii specifice copilăriei

Acte de vorbire

1. a numi ființe, lucruri, locuri din mediul familiar
2. a localiza persoane și acțiuni
3. a iniția, a menține și a încheia o interacțiune verbală
4. a se prezenta și a prezenta pe cineva
5. a saluta și a răspunde la salut
6. a exprima nevoi și a solicita informații uzuale legate de acestea
7. a mulțumi și a răspunde la mulțumiri
8. a se scuza

Elemente de construcție a comunicării¹

I. Fonetică și ortografie

Sunetele limbii turce și corespondența lor grafică

Alfabetul

Accentul și intonația

Semnele de punctuație, despărțirea în silabe

II. Lexic

Minimum 200 de cuvinte, relaționate cu actele de vorbire și ariile tematice propuse

III. Morfologie

• Substantivul

Categoria numărului, substantive comune și proprii

Sufixe de apartenență (singular și plural)

• Adjectivul

Adjectivul calificativ, locul adjectivului

• Numeralul

Cardinal (1—20), ordinal (1—20)

• Pronumele

Personal (subiect, obiect direct)

• Verbul

Verbe simple (cele mai uzuale, în construcții active)

Modul indicativ — timpul prezent (formă afirmativă și negativă)

— timpul trecut determinat (formă afirmativă și negativă)

Modul imperativ (formă afirmativă și negativă)

Diateza reflexivă (verbe uzuale)

• Adverbul

De loc, timp, mod (frecvente în comunicare)

• Postpoziția

Postpoziții (kadar, için, gibi)

• Conjunțiile de coordonare

Copulativă (ve)

IV. Sintaxa propoziției

Subiectul și predicatul

¹ Categoriile gramaticale enumerate aparțin metalimbajului de specialitate. Terminologia nu va face obiectul unei învățări explicite. În cadrul predării nu se va face apel la conceptualizarea unităților lingvistice utilizate în situațiile de comunicare. Structurile gramaticale de mare dificultate, dar necesare pentru realizarea unor acte de vorbire, nu vor fi tratate izolat și analitic, ci vor fi abordate în cadrul achiziției globale. Elementele de gramatică se vor doza progresiv, conform dificultăților și nevoilor de comunicare, fără a se urmări epuizarea tuturor realizărilor lingvistice ale categoriilor gramaticale enumerate mai sus.

Competențe specifice și forme de prezentare a conținuturilor**Clasa a VI-a****1. Receptarea mesajelor orale**

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
1.1. Selectarea informațiilor dintr-un mesaj scurt, articulat clar și rar 1.2. Desprinderea trăsăturilor caracteristice unui obiect/personaj/unor acțiuni din mesaje orale 1.3. Îndeplinirea unor cerințe simple	— secvențe sonore din audiții — înregistrări de schimburi de mesaje în situații uzuale de comunicare — secvențe sonore de mică întindere și cu grad scăzut de complexitate pentru confirmarea înțelegerii unor mesaje orale (de tipul „bifează”, „încercuiește”, „subliniază”, „desenează” etc.) — scurte povestiri audiate — dialoguri scurte cu instrucțiuni de realizare/orientare — secvențe sonore tipice pentru utilizarea colocvială a limbii în cadrul unor jocuri didactice

2. Producerea mesajelor orale

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
2.1. Formularea unor răspunsuri simple pe teme familiare respectând tonalitatea, accentul și intonația 2.2. Producerea unor enunțuri simple, cu sprijin, despre sine/persoane/activități din universul familiar 2.3. Utilizarea formulelor de deschidere, menținere și încheiere a unui dialog	— fragmente de conversații de mică întindere și cu grad scăzut de complexitate pentru identificarea răspunsului corect — relatări pe bază de imagini sau cu cuvinte/întrebări de sprijin — minialoguri pentru interacțiunea orală în perechi

3. Receptarea mesajelor scrise

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
3.1. Selectarea informațiilor-cheie dintr-un text scurt 3.2. Desprinderea sensului cuvintelor necunoscute din context	— scurte texte scrise pentru exerciții de citire individuală/în grup după model — secvențe de propoziții simple pentru discriminarea elementelor semantice, prin activități de tip alegere multiplă — tabele cu elemente simple destinate completării individuale sau în grup

4. Producerea mesajelor scrise

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
4.1. Completarea unui text scurt care respectă un plan dat 4.2. Scrierea mesajelor simple pe baza unor cuvinte de sprijin și a unor imagini utilizând corect semnele de punctuație și normele ortografice	— texte lacunare în vederea completării — scurte descrieri de obiecte, persoane și acțiuni — texte scurte cu cuvinte-cheie pentru activități de scriere după dictare — poezii scurte și proverbe pentru activități de autodictare și corectare dirijată

5. Operarea cu reprezentări culturale în studiul limbii și civilizației turce

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
5.1. Manifestarea curiozității față de tradiții locale și obiceiuri 5.2. Manifestarea interesului pentru normele culturale din spațiul turcofon	— înregistrări video și audiții de creații folclorice din suporturi multimedia: Açılım Türkçe Seslendirme CD și 2, Açılım Türkçe Etkileşimli CD și 2, Açılım Türkçe Poster CD și 2 — vizionări de diapozitive — colaje (vederi, afișe etc.), documente video

Conținuturi**Organizare tematică**

- Copilul despre sine: vârstă, gen, starea sănătății, naționalitate, îmbrăcăminte
- Familia: membrii familiei, mesele zilei, pregătirea hranei, sărbători în familie
- Casa: încăperi, obiecte și ustensile casnice, dependențe, grădină, tipuri de construcții, forme de habitat
- Mediul înconjurător: plante, animale, forme de relief, starea vremii
- Școala: relații cu colegii, organizarea timpului școlar, activități specifice
- Copilul și lumea înconjurătoare: orașul (clădiri, mijloace de transport), satul
- Activități cotidiene: momentele zilei, activități curente, activități pentru timpul liber
- Cultură și civilizație: cântece, proverbe, nume de orașe și monumente

Acte de vorbire

1. a exprima cantități
2. a compara obiecte și persoane
3. a descrie obiecte și persoane
4. a exprima o stare fizică
5. a situa evenimente și acțiuni în timp
6. a propune ceva cuiva
7. a se scuza față de cineva
8. a formula/a accepta o invitație

Elemente de construcție a comunicării²**I. Fonetică și ortografie**

Sunetele limbii turce și corespondența lor grafică

Semne diacritice: â, î

Alfabetul

Accentul și intonația

Rolul accentului

Semnele de punctuație

Despărțirea în silabe

Marea armonie vocalică

Norme ortografice

II. Lexic

200—250 cuvinte, relaționate cu actele de vorbire și ariile tematice propuse

III. Morfologie

• Substantivul

Substantive comune și proprii

Sufixe de apartenență (singular și plural)

Cazurile substantivului

• Adjectivul

Locul adjectivului

Gradele de comparație

• Numeralul

Cardinal (20—1000)

Ordinal (20—1000)

• Pronumele

Personal (subiect, obiect direct)

demonstrativ

Pronumele sub formă de sufix (exprimarea posesiei)

• Verbul

Modul indicativ — timpul prezent (formă afirmativă, negativă și interogativă)

— timpul trecut determinat (formă afirmativă, negativă și interogativă)

— timpul trecut nedeterminat (formă afirmativă, negativă și interogativă)

— timpul viitor (formă afirmativă, negativă și interogativă)

Diateza reflexivă

Diateza pasivă

Modul imperativ (formă afirmativă și negativă)

• Adverbul

De loc, timp, mod (frecvente în comunicare)

De cantitate

• Postpoziția

Postpoziții (kadar, için, gibi, göre)

• Conjunțiile de coordonare

Copulativă (ve, veya)

² Categoriile gramaticale enumerate aparțin metalimbajului de specialitate. Terminologia nu va face obiectul unei învățări explicite. În cadrul predării nu se va face apel la conceptualizarea unităților lingvistice utilizate în situațiile de comunicare. Structurile gramaticale de mare dificultate, dar necesare pentru realizarea unor acte de vorbire nu vor fi tratate izolat și analitic, ci vor fi abordate în cadrul achiziției globale. Elementele de gramatică se vor doza progresiv, conform dificultăților și nevoilor de comunicare, fără a se urmări epuizarea tuturor realizărilor lingvistice ale categoriilor gramaticale enumerate mai sus.

- Interjecția
- Interjecții din limbajul uzual (Ah!, Eh!, Aman!)
- IV. Sintaxa propoziției
- Subiectul
- Predicatul
- Complementul direct
- V. Tipuri de enunț
- Enunțul asertiv, enunțul interogativ, enunțul exclamativ, enunțul injonctiv

Competențe specifice și forme de prezentare a conținuturilor
Clasa a VII-a

1. Receptarea mesajelor orale

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
1.1. Sesizarea ordinii evenimentelor evocate într-un mesaj articulat clar și rar 1.2. Desprinderea sensului global al unor mesaje simple 1.3. Selectarea informațiilor conform unor cerințe rostite clar și cu debit normal 1.4. Îndeplinirea unor instrucțiuni rostite clar și distinct de către interlocutor	— scurte texte orale în vederea ordonării unor secvențe de enunțuri — seturi de propoziții simple în contexte conversaționale pentru validarea înțelegerii sensului (alegere duală/multiplă) — scurte texte cu conținut informativ din înregistrări audio, video — fragmente de conversație și descrieri funcționale pe bază de CD-uri — jocuri didactice pornind de la înregistrări audio

2. Producerea mesajelor orale

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
2.1. Marcarea prin intonație a enunțurilor afirmative, negative, interogative, exclamative 2.2. Formularea de întrebări simple în situații de comunicare uzuală 2.3. Descrierea de obiecte, ființe, situații, acțiuni, în propoziții simple, conform solicitărilor	— secvențe sonore pertinente pentru distingerea micii și marii armonii vocalice — secvențe sonore pertinente pentru sesizarea articulării nuanțate a structurilor prozodice — minialoguri pentru activități de simulare/joc de rol — suite de enunțuri și instrucțiuni în context situațional — descrieri orale (cu suporturi iconice)

3. Receptarea mesajelor scrise

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
3.1. Identificarea temei/subiectului și a momentelor logico-temporale prezente în text pe bază de titlu, imagini, cuvinte-cheie 3.2. Extragerea informațiilor specifice/ideilor principale dintr-un scurt text 3.3. Sesizarea din context a înțelesului unor elemente lexicale necunoscute	— texte scurte cu caracter funcțional sau fragmente din texte literare adaptate conform particularităților vârstei — texte scurte sau secvențe de text pentru activități de verificare a înțelegerii sensului de tip „adevărat”/„fals” sau cu alegere multiplă — tabele cu instrucțiuni — texte publicitare — texte lacunare în vederea completării

4. Producerea mesajelor scrise

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
4.1. Redactarea unor mesaje scurte, familiare, pe teme din universul imediat 4.2. Relatarea în scris a unor experiențe personale	— texte scurte sau secvențe de text cu sau fără plan prestabilit — redactări individuale sau în grup cu compararea rezultatelor — scrisori simple folosind principalii conectori

5. Operarea cu reprezentări culturale în studiul limbii și civilizației turce

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
5.1. Manifestarea curiozității față de tradiții locale, obiceiuri și situri culturale	— dosare tematice — înregistrări video și audiții de creații folclorice din suporturi multimedia: Açılım Türkçe Seslendirme CD și 3, Açılım Türkçe Etkileşimli CD și 3, Açılım Türkçe Poster CD și 3
5.2. Manifestarea interesului pentru normele culturale din spațiul turcofon	— expoziții de afișe, pliante, broșuri și produse specifice — colaje (vederi, hărți, afișe etc.), documente video

Conținuturi**Organizare tematică**

— Universul personal: preocupări și preferințe, viață sănătoasă, jocuri și activități în afara școlii, hobby-uri, activități sportive

— Oameni și locuri: ocupații, profesii, instituții, obiective economice și turistice

— Mediul înconjurător: plante, animale, mediu urban/mediu rural tipuri de habitat

— Progres și schimbare: mijloace de transport moderne, preocupări ecologice

— Obiceiuri și tradiții: activități specifice sărbătorilor tradiționale

— Comunicare: scrisoarea, cartea poștală, internetul

— Universul cultural: personaje îndrăgite de copii și tineri, din cărți, filme și muzică

Acte de vorbire

1. a localiza și a descrie obiecte, persoane și situații

2. a caracteriza o persoană, un grup de persoane

3. a exprima preferințe și gusturi

4. a situa în timp și a relata activități

5. a exprima sentimente (satisfacție, bucurie, neliniște, teamă)

6. a planifica activități

7. a cere și a da informații practice (de timp, loc, cantitate, direcție)

8. a mulțumi și a felicita pe cineva

9. a exprima acordul și dezacordul

Elemente de construcție a comunicării³**I. Fonetică și ortografie**

Sunetele limbii turce și corespondența lor grafică

Alfabetul

Grupuri consonantice

Accentul și intonația

Rolul accentului

Semnele de punctuație

Despărțirea în silabe

Marea armonie vocalică

Mica armonie vocalică

II. Lexic

250—300 de unități lexicale (cuvinte, sintagme); relații semantice (sinonime, antonime, omonime)

III. Morfologie**• Substantivul**

Numărul substantivelor comune și proprii

Sufixe de apartenență (singular și plural)

Cazurile substantivului

Derivarea cu sufixe a substantivelor

Compunerea substantivelor

• Adjectivul

Adjectivul demonstrativ

Locul adjectivului și gradele de comparație

Izafetul adjectivului

• Numeralul

Cardinal (20—1000)

Ordinal (20—1000)

Distributiv

³ Categoriile gramaticale enumerate aparțin metalimbajului de specialitate. Terminologia nu va face obiectul unei învățări explicite. În cadrul predării nu se va face apel la conceptualizarea unităților lingvistice utilizate în situațiile de comunicare. Structurile gramaticale de mare dificultate, dar necesare pentru realizarea unor acte de vorbire nu vor fi tratate izolat și analitic, ci vor fi abordate în cadrul achiziției globale. Elementele de gramatică se vor doza progresiv, conform dificultăților și nevoilor de comunicare, fără a se urmări epuizarea tuturor realizărilor lingvistice ale categoriilor gramaticale enumerate mai sus.

- Pronumele
 - Personal (subiect, obiect direct)
 - Demonstrativ
 - Pronumele sub formă de sufix (exprimarea posesiei)
 - Reflexiv
 - Nehotărât
 - Verbul
 - Modul indicativ — timpul prezent (formă afirmativă, negativă și interogativă)
 - timpul trecut determinat (formă afirmativă, negativă și interogativă)
 - timpul trecut nedeterminat (formă afirmativă, negativă și interogativă)
 - timpul viitor (formă afirmativă, negativă și interogativă)
 - timpul prezent continuu (formă afirmativă, negativă și interogativă)
 - Diateza reflexivă
 - Diateza pasivă
 - Modul imperativ (formă afirmativă și negativă)
 - Modul condițional-optativ
 - Adverbul
 - De loc, timp, mod (forme frecvente în comunicare)
 - De cantitate
 - De direcție
 - Postpoziția
 - Postpoziții (kadar, için, gibi, göre)
 - Postpozițiile care se construiesc cu cazul ablativ (-dan önce, -dan sonra)
 - Conjunțiile de coordonare
 - Copulativă (ve, veya)
 - Subordonatoare (ki, bile)
 - Interjecția
 - Interjecții folosite în comunicarea uzuală (Ah!, Eh!, Aman!)
 - Onomatopee (tak, şır, küt, gürül, miyav, hav)
- IV. Sintaxa propoziției
- Subiectul
- Predicatul
- Complement direct
- Complement adverbial
- Complement de direcție
- Conectori (indicatori temporali: ilk önce, daha sonra, sonunda)
- V. Tipuri de enunț
- asertiv, negativ, interogativ, exclamativ, injonctiv

Competențe specifice și forme de prezentare a conținuturilor

Clasa a VIII-a

1. Receptarea mesajelor orale

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
1.1. Desprinderea ideilor principale dintr-un mesaj articulat clar, cu viteză normală	— scurte texte orale sau paragrafe în vederea ordonării unor suite de enunțuri
1.2. Identificarea elementelor-cheie (cine, ce, când, unde, cum) dintr-un discurs standard pe subiecte familiare	— scurte texte cu conținut informativ selectate din înregistrări audio, video
1.3. Selectarea informațiilor particulare dintr-un schimb de mesaje/o conversație, articulate clar, cu debit normal	— tabele cu instrucțiuni de completare
	— exerciții de transfer de informații pe bază de tabele
	— schimburi verbale simple înregistrate în diverse contexte conversaționale pentru identificarea intenției de comunicare și a relației între participanții la schimbul verbal

2. Producerea mesajelor orale

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
2.1. Adaptarea intonației și a tonalității specifice situațiilor de comunicare socială	— dialoguri situaționale cu sau fără instrucțiuni
2.2. Utilizarea conectorilor adecvată tipului de discurs și situației de comunicare	— scurte descrieri și relatări uzuale
2.3. Exprimarea opiniei în legătură cu o/un persoană/personaj/eveniment/situație	— minialoguri/conversații în pereche și în grup
	— discuții pe subiecte de interes specifice vârstei
	— discuții de grup pentru elaborarea/prezentarea unui proiect
2.4. Realizarea de prezentări orientate tematic	— relatări în grup prin continuarea propoziției preluate de la un coleg
	— redare orală a conținutului unui text audiat

3. Receptarea mesajelor scrise

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
3.1. Desprinderea ideilor principale dintr-un text literar, original sau adaptat	— chestionare de lectură în vederea completării individuale sau în grup
3.2. Selectarea elementelor esențiale dintr-un text funcțional simplu	— scurte texte literare adaptate (texte descriptive sau narative simple)
3.3. Localizarea și extragerea informațiilor specifice din liste tematice, grafice, tabele, postere	— exerciții de organizare a informației extrase dintr-un text funcțional
	— tabele și texte lacunare în vederea completării
	— texte scrise și suporturi iconice pentru activități de corelare

4. Producerea mesajelor scrise

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
4.1. Redactarea unor paragrafe/scurte texte funcționale	— seturi de propoziții legate prin conectori
4.2. Descrierea unor persoane/instrumente/acțiuni/evenimente pe baza unor întrebări de sprijin	— secvențe de text/paragrafe pentru activități de redactare/înlănțuire coerentă a elementelor discursive
4.3. Redactarea unui text scurt despre un eveniment sau o experiență personală pe baza unui plan dat	— redactări conținând texte descriptive simple pe baza unei structuri date
	— scrisori personale
	— relatări personale
	— completare de texte funcționale cu detalii personale

5. Operarea cu reprezentări culturale în studiul limbii și civilizației turce

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
5.1. Manifestarea curiozității față de tradiții locale, obiceiuri și situri culturale	— dicționarul și atlasul școlar
	— înregistrări video și audiții de creații folclorice din suporturi multimedia: Açılım Türkçe Seslendirme CD și 4, Açılım Türkçe Etkileşimli CD și 4, Açılım Türkçe Poster CD și 4
5.2. Manifestarea interesului pentru normele culturale din spațiul turcofon	— expoziții de afișe, pliante, broșuri și produse specifice
	— documente video referitoare la evenimente culturale

Conținuturi**Organizare tematică**

- Universul personal: prietenia, jocuri și activități în afara școlii, gusturi și preferințe, hobby-uri, relații între tineri
- Mediul înconjurător: anotimpurile și caracteristici climatice, plante și animale, preocupări ecologice
- Progres și schimbare: statut profesional, obiecte și ustensile, tehnologii moderne, mijloace de comunicare în masă
- Aspecte sociale: structuri administrative, servicii publice, instituții reprezentative
- Oamenii și locuri: obiective economice, turistice și culturale, corespondență și schimburi școlare, competiții sportive
- Obiceiuri și tradiții: diversitatea spațiului turcic, geografia administrativă și regională, sărbători tradiționale, tradiții regionale
- Incursiuni în universul cultural: personalități marcante din literatură, știință și artă

Acte de vorbire

1. a descrie persoane, obiecte, acțiuni și împrejurări
2. a caracteriza personaje sau acțiuni ale acestora
3. a planifica o suită de acțiuni
4. a povesti evenimente/suite de acțiuni
5. a propune, a accepta o propunere
6. a face o urare, a felicita pe cineva
7. a se scuza, a răspunde la scuze
8. a exprima și a cere o opinie
9. a exprima acordul și dezacordul
10. a exprima nevoi, dorințe și așteptări

Elemente de construcție a comunicării⁴

- I. Fonetică și ortografie
- Sunetele limbii turce și corespondența lor grafică

⁴ Categoriile gramaticale enumerate aparțin metalimbajului de specialitate. Terminologia nu va face obiectul unei învățări explicite. În cadrul predării nu se va face apel la conceptualizarea unităților lingvistice utilizate în situațiile de comunicare. Structurile gramaticale de mare dificultate, dar necesare pentru realizarea unor acte de vorbire nu vor fi tratate izolat și analitic, ci vor fi abordate în cadrul achiziției globale. Elementele de gramatică se vor doza progresiv, conform dificultăților și nevoilor de comunicare, fără a se urmări epuizarea tuturor realizărilor lingvistice ale categoriilor gramaticale enumerate mai sus.

Sonorizarea consoanelor

Alfabetul

Grupuri consonantice

Rolul accentului

Semnele de punctuație

Marea armonie vocalică

Mica armonie vocalică

Norme ortografice

II. Lexic

250—300 de unități lexicale (cuvinte, sintagme); relații semantice (sinonime, antonime, omonime)

III. Morfologie

• Substantivul

Substantive comune și proprii

Sufixe de apartenență (singular și plural)

Cazurile substantivului

Derivarea cu sufixe a substantivelor

Compunerea substantivelor

Izafetul substantivului

• Adjectivul

Adjectivul calificativ

Adjectivul demonstrativ, nehotărât, interogativ

Locul adjectivului și gradele de comparație

Izafetul adjectivului

• Numeralul

Cardinal

Ordinal

Distributiv

Fracționar

• Pronumele

Personal (subiect, obiect direct)

Demonstrativ

Pronumele sub formă de sufix (exprimarea posesiei)

Pronumele sub formă de sufix (-ki)

Nehotărât

Interogativ

Reflexiv

• Verbul

Modul indicativ — timpul prezent (formă afirmativă, negativă, interogativ-afirmativă și interogativ-negativă)

— timpul trecut determinat (formă afirmativă, negativă, interogativ-afirmativă și interogativ-negativă)

— timpul trecut nedeterminat (formă afirmativă, negativă, interogativ-afirmativă și interogativ-negativă)

— timpul viitor (formă afirmativă, negativă, interogativ-afirmativă și interogativ-negativă)

— timpul prezent continuu (formă afirmativă, negativă, interogativ-afirmativă și interogativ-negativă)

Modul imperativ (formă afirmativă, negativă)

Modul condițional-optativ

Modul necesitativ

Modul conjunctiv

• Adverbul

De loc, timp, mod (forme frecvente în comunicare)

De cantitate

De direcție

Interogativ

• Postpoziția

Postpoziții frecvent utilizate (kadar, için, gibi, göre)

Postpozițiile care se construiesc cu cazul ablativ (-dan önce, -dan sonra)

• Conjunțiile de coordonare

Conjunții compuse (veyahut, yoksa, öyleyse, madem ki)

Copulativă (ve, veya)

Subordonatoare (ki, bile)

• Interjecția

Interjecții din limbajul uzual (Ah!, Eh!, Aman!)

Onomatopee (tak, şır, küt, gürül, miyav, hav)

Interjecții compuse

IV. Sintaxa propoziției și a frazei

Subiectul

Predicatul

Complement direct

Complement adverbial

Complement postpozițional

Complement de direcție

Conectori (indicatori temporali și cauzali)

V. Tipuri de enunț

Asertiv, negativ, interogativ, exclamativ, injonctiv

Sugestii metodologice

Planificările calendaristice elaborate pe baza programelor vor fi structurate pe unități de învățare și vor însoți parcursul întregului an școlar pentru a garanta abordarea unitară a implementării curriculumului. În planificarea și în proiectarea didactică (selectarea și detalierea unităților de învățare, elaborarea probelor de evaluare formativă și sumativă etc.), cadrele didactice de specialitate vor avea drept reper principal prevederile programei școlare. În vederea organizării eficiente a timpului alocat învățării în clasă și pentru evitarea suprasolicitării elevilor în activitatea de învățare/predare vor fi folosite metode comunicative, tehnici interactive și activități centrate pe elev, individuale, în perechi și în grup. Recomandăm folosirea cu precădere a următoarelor activități:

- activități de extragere a informației esențiale dintr-un mesaj oral sau scris;
- activități de selectare și ordonare a ideilor principale dintr-un text citit individual sau în grup;
- activități de ordonare a unor seturi de propoziții în secvențe de text;
- exerciții cu alegere duală/multiplă;
- activități interactive având ca suport înregistrări audio, video, CD-uri;
- jocuri didactice pornind de la înregistrări audio și video;
- lectura unor texte scurte cu caracter funcțional sau a unor fragmente din texte literare adaptate;
- exerciții de discriminare, de tip „adevărat”/„fals”;
- completarea unor texte cu fragmentele lipsă;
- redactarea unor texte scurte după plan;
- exerciții de redactare individual sau în grup cu compararea rezultatelor;
- redactarea de scrisori în registru familiar.

Prezentarea chestiunilor de limbă se cere a fi simplificată, accentul căzând pe dobândirea deprinderilor corecte de utilizare a formelor, structurilor și mecanismelor lingvistice în situații de comunicare orală și scrisă.

Manualul școlar este unul dintre instrumentele didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare. În consecință, conținutul acestuia va fi valorificat în funcție de prevederile programei școlare⁵ și va fi adaptat de profesor specificului clasei/grupului de elevi.

Ca principal instrument al evaluării curente a cunoștințelor și deprinderilor comunicative ale elevilor, evaluarea formativă este implicită demersului pedagogic în orele de limbă modernă, permițând atât profesorului, cât și elevului să stabilească nivelul de achiziție a competențelor și a cunoștințelor, să identifice lacunele și cauzele lor, să regleze procesul de predare/învățare. Instrumentele și probele de evaluare periodică și sumativă vor fi elaborate în strictă corelare cu competențele specifice și formele de prezentare a conținuturilor prevăzute în prezenta programă. În plus, profesorul va ține cont de descriptorii specifici nivelului A (A1, A2) din Cadrul european comun de referință pentru limbi: predare, învățare, evaluare. La finele studiilor gimnaziale, elevii care au studiat fără întreruperi limba turcă ca limbă modernă 2, începând din clasa a V-a, vor atinge un nivel comparabil cu nivelul A2 din referențialul elaborat de Consiliul Europei.

Un instrument important de evaluare continuă inspirat de Cadrul european comun de referință pentru limbi rezidă în Portofoliul european al limbilor. Acesta permite o evidențiere a progreselor obținute de elevi în domeniul învățării limbii moderne și ordonarea coerentă a dovezilor (proiecte, teste, certificate/atestare de limbă, dovada absolvirii unui an de studiu/mai multor ani de studiu în alte țări), putând să susțină demersul de autoevaluare pe parcursul unuia sau mai multor cicluri de învățământ.

Grupul de lucru

Ene Ulgean, Școala Gimnazială „Adrian V. Rădulescu”, Murfatlar

Sedat Can, Lumina Instituții de Învățământ, București

⁵ În situația în care nivelul clasei de elevi și interesele de învățare ale acestora permit și abordarea unor teme suplimentare, care nu se regăsesc în mod explicit printre prevederile programei școlare ca fiind obligatorii, acestea vor avea caracter facultativ și pot fi preluate din suporturi didactice, cum ar fi Açılım Türkçe Ders Kitabı 1, Açılım Türkçe Ders Kitabı 2, Açılım Türkçe Ders Kitabı 3, Açılım Türkçe Ders Kitabı 4.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 834538